ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

1 ДИНАР 1952

ГОДИНА XXIV
БРОЈ 872
14. IX 1968.

УЦЕЊЕНИ ТИГАР

НА 23. СТРАНИ

КОРИСТ ОД ЗАПУШАЧА. — Сестра Магдалена, болничарка из Гетингена, у Немачкој, скупила је досад са својим пријатељима 160.000 килограма металних запушача. Продала их је и за добивени новац набавила 6 колица за своје сиромашне парализоване пацијенте.

МАМА КАО МОДЕЛ. — На чувеној плажи Лидо у Венецији манекенка Кети Марсала и њен син Фортунато искористили су један од ретких сунчаних августовских дана. И док се син играо у песку мајка је, ошамућена сунцем, заспала. Тако непомична послужила је свом сину, који неоспорно има талента за вајање, као модел: извајао ју је у песку. Судећи по изразима лица мајка је задовољна својом „сликом и приликом" а вајар је одушевљен.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

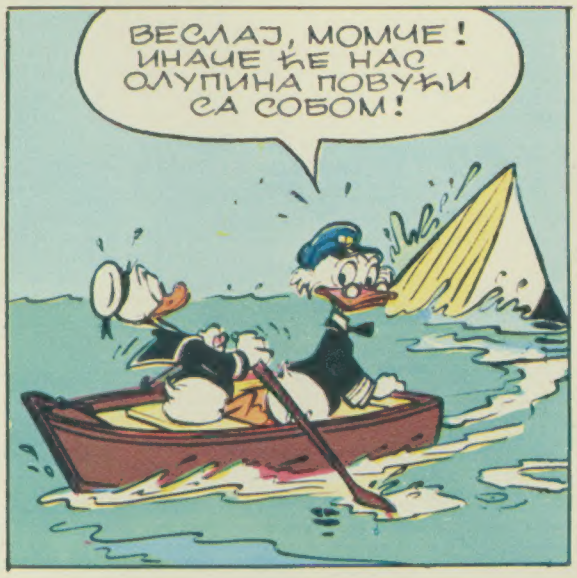

© 1968
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

МЕЂУ ЕСКИМИМА

7 КИЛОГРАМА МЕСА ДНЕВНО

У пролеће 1935, кад ми је било 15 година, први пут сам путовао на Арктик кривудавом захукталом железницом, која се пробијала 800 километара кроз ледену пустињу далеког севера. Негде на 150 километара пред градићем Черчил, на обали Хадсоновог залива, догодило се нешто што ће ме навести да много касније кренем у један свет о коме тада нисам ни сањао. Из шуме која је полако прелазила у равницу одједном се излила тамна и немирна река. Али то није била водена бујица. Била је то сеоба америчких собова према северу. Локомотива је беспомоћно звиждала: читав час текла је без журбе река северних јелена, широка готово километар. Затим су се редови животиња одједном проредили и за неколико минута собови су нестали остављајући за собом широку бразду утабаног снега.

Био је то призор који ни одрастао човек не може да заборави, а камоли један дечак. И одмах сам се разболео од — арктичке грознице. Жртве ове болести раздире неодољива жеља да непрестано лутају кроз неизмерна пространства на крају света.

ЛОВЦИ НА СОБОВЕ

Ово осећање тињало је у мени годинама. А затим, кад сам се вратио из рата, пожелео сам да се склоним тамо у то мирно уточиште, које никад није упознало безумље рата. Прочитао сам све књиге о Арктику које су ми дошле до руку и у једној пронашао о племену Ескима које је живело тамо где се мислило да ниједан човек не може опстати. Себе су називали „Народом ловаца на собове". Сву своју снагу он је трошио на борбу с немилосрдном природом. Помислио сам: ако они никад нису осетили жељу да се међусобно боре, онда је то био народ који желим да упознам.

И, једног мајског јутра 1947. стигао сам оном истом железницом у Черчил. Ту сам дознао да је својевремено неки немачки досељеник трговао са тим тајанственим Ескимима Барен Ландза. Причало се да је тамо иза њега остао његов син, мелез, по имену Франц, и да сада живи од лова.

Показали су ми на карти место где се отприлике налазила његова колиба у Заливу ветрова, близу језера Нуелтин. Ако будем имао среће да га пронађем, можда ћу уз његову помоћ остварити свој давнашњи сан.

Али, како превалити 550 километара залеђеном равницом? Срећом, ту се нашао Џони Бурасо са својим старим двомоторцем. Сад када је авион нестао на облачном небу, остао сам сам поред колибе; 300 километара унаоколо није било ни сеља. Није се видело ништа, никакав знак живота. Само пустиња.

НАЈЗАД — ЧОВЕК

У колиби није било ничег осим кожа које су се суши ле разапете на дрвеним зидовима. После неколико дана усамљеничког живота зачуо сам лавеж паса. Најзад! Појавиле су се саонице дуге шест метара, натоварене кожама собова а на њима човек. Сусрет је био хладан, јер се Франц као и сви они који дуго живе у самоћи бојао сусрета с људима. Али у земљама севера постоји један неписан закон: пружити гостопримство путнику — намернику. Још кад сам га понудио чашом рума, од које је почео да кашље и да брише сузе јер га вероватно никад није пио, лед је био пробијен.

Његов отац Карл оженио се Индијанком и саградио око 1930. ову кућицу која му је служила за трговину са народом Барен Ландза. Око 1940. одлучио је да се врати у цивилизацију, али његови синови Франц и Ханс остали су да и даље живе од лова.

Неколико дана после нашег сусрета Ханс је стигао пред врата колибе а у његовим саоницама, замотана у топла крзна, налазила су се два ескимска детета која је он усвојио после смрти њихове мајке: девојчица се звала Куни, а дечак Анолитик.

ДОБРА СТАРА ВРЕМЕНА

Сутрадан су ме пробудили пуцњи. Франц, Анолитик и Ханс пуцали су на собове. Убили су око десет и одмах их раскомадали. Куни и Анолитик су били одушевљени. Било је то прво свеже месо после неколико месеци. Јели су још топло, крваво месо.

Собови су и лети и зими у непрестаном покрету у потрази за храном. А народ ловаца на собове очекује долазак и живи од њих. Када сви собови буду уништени, овај народ ће изумрети. А некад, пре поља собова, није било глади ни страха од ње. Пре доласка белаца, Ескими и Индијанци су живели у слози с животињама које су за њих значиле хлеб. Али доласком трговаца, они су стекли пушке и научили да из њих убијају. Лов више није изискивао готово никакав напор и вештину. Сада крда собова имају само неколико путева којима се крећу, а народ ловаца на собове не може унапред да зна којим ће поћи. Прођу ли 150 километара даље од њих, наде више нема. Ту је глад.

Лето је брзо дошло пре него што смо стигли до реке Иннуит Ку, што преведено значи Река људи, да бих упознао „народ ловаца на собове". Никад нећу заборавити муке које сам преживео. Францу и мени било је потребно више од недељу дана да пређемо 100 километара које Ихалмиути — народ ловаца на собове — превале за два дана и једну ноћ.

ЖЕНЕ ЈЕДУ КАД МУШКАРЦИ ЗАВРШЕ

ПОСЛЕДЊИ ЛОГОР

Када смо стигли до Реке Људи, био сам на ивици снаге. Последњег дана вукао сам се око седамсто метара иза Франца. Одједном чух га како виче. Подигао сам главу и на врху стене испред себе угледао три фигуре. Били су то Франц и и два Ихалмиута, који су седели прекрштених ногу на стени. Један се звао Ховмик.

Најзад смо стигли на обалу језера Утек. Пред шаторима су гореле ватре јер су Ихалмиути видели да стижу странци а њима се мора, по обичају, дати да једу чим стигну. Ово је био најстарији логор Ихалмиута. Најстарији и последњи.

Био сам први странац који је дошао овамо у току свих оних безбројних векова постојања Ихалмиута на обали Реке људи.

Логор Ихалмиута је, на известан начин, још више истицао пустош арктичких равница. Гомиле побелелих костију собова стварале су неку врсту зида око логора: током година гомиле су порасле јер у Барем Ландзу због ниске температуре, никад не могу да иструле. Поред сваког шатора налазило се камено огњиште и нарамак врбовог прућа. Шатори су имали облик купе високе око три метра.

Најзад, ево и Ховмика са великим дрвеним чанком пуним собовог меса које се пушило. Био је то мој први оброк код Ихалмиута. У чанку се налазило пет или шест собових ногу које су пливале у некој врсти густе супе пуне длака. Ту је још пливало и дванаестак језика и цела прса у којима су се као у некој здели, налазили комади меса. Поглед на тако припремљену храну одузео ми је апетит, али као гост морао сам први да се послужим. Извадио сам нож и одсекао прилично парче меса које сам затим спустио у крило јер тањира није било. Храбро сам загризао у месо, и утврдио да је изврсно. Франс и ја смо се први најели, али остали нису престали све док се није показало дно. Затим су га поново напунили и сад је био ред на жене да једу.

ПОРЕД ЛОГОРА ИХАЛМИУТА ТОКОМ ГОДИНА ГОМИЛЕ КОСТИЈУ СОБОВА НАРАСТУ ВИСОКО ЈЕР ЗБОГ НИСКЕ ТЕМПЕРАТУРЕ НЕ МОГУ ДА ИСТРУЛЕ.

Док има хране и оруђа у било ком шатору, све то припада целом племену

Јело се пет пута дневно, увек само месо. Израчунао сам да Ихалмиут, кад је гладан може да поједе дневно — седам килограма!

СВАКО ТЕЛО ЈЕ ПЕЋ

Нема сумње да је најважнија храна за Ихалмиуте, ипак, масноћа. Они могу да преживе на температури од — 45° у својим зимским пребивалиштима захваљујући томе што у њиховим организмима сагорева масноћа. Свако у себи носи своју пећ и ако има довољно горива, масноће од соба, преживеће зиму.

У септембру 1947. с тугом сам се растао од Ихалмиута, а Франц и његов брат су прешли у Черчил са двоје ескимске деце. Почетком следеће године није било више ниједног белца у Барен Ландзу.

ПОНОВО МЕЂУ ПРИЈАТЕЉИМА

Али 1948. сам поново одлетео авионом до колибе готово прекривене снежним отртачем. Утек, један од Ескима с којим сам се раније био спријатељио, био је тамо. Чекао ме је. Објаснио ми је рукама и мимиком да је ту дошао у нади да ће се бели човек вратити у Залив ветра. Натерала га је глад. Дао сам му муницију за његову пушку и гладовање се завршило. Да сам стигао само месец дана касније, дошло би до трагедије. Четири дана касније Утек се вратио са свим мушкарцима логора Ихалмиута који су се на све начине трудили да ми покажу колико су радосни због мог повратка. Али овог пута, без Франца који би ми служио као тумач, споразумевање је било немогуће. Било ми је јасно да ћу, ако не научим језик Ихалмиута, напустити Барен Ландз не сазнавши ништа о том народу. Некако сам објаснио Утеку своју жељу.

И то што сам ја, бели човек, зажелео да научим њихов језик, уместо да тражим да они науче мој, било је кључ који ми је отворио њихова срца. Од тада за њих више нисам био странац, припадао сам народу Ихалмиута.

Уз помоћ Утека и Охота, другог једног Ескима, убрзо сам савладао основе њиховог језика. После месец дана успевао сам да се споразумевам. Што сам више упознавао тај народ, све је више расло у мени поштовање према његовој мудрости и оштроумности.

НЕМА ВЛАСТИ, НЕМА ПОЛИЦИЈЕ

Упознао сам њихов начин живота: шаторе и иглое,

ИХАЛМИУТИ ЖИВЕ И НА — 45°С.

њихову одећу од крзна тако савршено прилагођену условима живота, њихове законе од којих је најоснов нији немешање у туђи живот. Други закон гласи: док има хране, и оруђа у било ком шатору, све то припада и осталима. Довољно је само узети, вратити се већ не мора.

Нема ни власти ни полиције, а ипак сви људи тамо живе у пријатељству. Тајна лежи у заједничкој борби за опстанак.

Што сам више упознавао њихов језик, све сам више долазио до закључка да они углавном говоре о прошлости. То су сећања на она срећна времена кад су огромна крда собова прекривала равницу унедоглед, на дане богатства и моћи народа који је бројао више хиљада људи.

Али, једног дана неки Ихалмиут отишао је на југ, до белаца, и при повратку донео са собом „велику болест" — туберкулозу. За кратко време више од трећине становништва је поумирало. Године 1947. остало их је само 40. Касније их је умрло још дванаесторо. Па ипак, велика трагедија није била завршена. Године 1950. раса Ихалмиута се практично угасила, јер су умрле две од четири жене које су још могле да рађају.

Савест ми није мирна. Ни је довољно што сам испричао трагедију неколицине људи, јер то важи и за хиљаде Индијанаца и Ескима. Не би требало да трагедија Барен Ландза постане судбина свих оних који живе иза поларног круга. Њима није потребно дати само хране, треба им помоћи да од те сурове земље изборе храну која им је потребна. Треба заштитити собове од нас белих ловаца.

Из књиге „Народ јелена"
Ферлија Мута

КАД НЕ ЗНА ДА ЧИТА

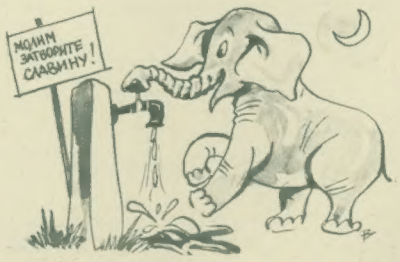

И поред упозорења написаног крупним словима „Молимо затворите славину", непозната особа остављала је сваке ноћи отворену чесму у кампингу познатог Кригеровог парка у Јужној Африци. Пошто је вода у овим пределима веома драгоцена, чувари су дежурали неколико ноћи док нису ухватили на „делу" преступника. Био је то осамнаестомесечни слон коме се допало да сурлом отвара славину и тако лако долази до воде.

природа

Нањушио пас сапутницу праву
И сад снују главу уз главу.

Носорогица заболела носорога,
Гледала га као бога.

Љубав је за младе, љубав је за старе,
Љубав ти се деси и кад си магаре.

КАПЕТАН Кејт

МОЈ ОТАЦ ЈЕ НЕОБИЧАН

НЕВОЉЕ СА ПРИКОЛИЦОМ

КАД ЈЕ БИЛА ЗАВРШЕНА, ИЗГОВОРЕНА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА РЕЧ И...

Мој отац је веома необичан и много ми је занимљив и забаван. Он увесељава и друге на радију и телевизији, као глумац, али код куће је још забавнији јер ту има оно што се зове хоби.

Нисам ни знала шта значи та реч док нисмо почели да правимо приколицу за аутомобил, ону што се у њој станује кад се иде на летовање. Истина, нисмо је сви градили већ само отац, али и ми остали — ја, мама и мој брат Славко, студент — некако смо учествовали у томе и било нам је весело.

Све је почело с летовањем. Никад до сада нисмо провели лето у хотелу, нити спавали у соби, већ увек под шатором. Тата не може друкчије да замисли одмор, јер, каже, треба волети природу, уживати у њој.

— Шта то значи — љути се он — дођеш у хотел, и све ти донесу на тањиру, све ураде уместо тебе, а ти седиш без везе.

ЦРТАЊЕ У КУХИЊИ

Под шатором нам је било лепо, али је отац желео да буде још лепше, хтео је приколицу, и то не било какву већ ону праву, велику, са креветима, столом и обавезно — стоним лампама! Једне јесење вечери стигао је сав узбуђен:

— Купили смо кола на кредит — почео је с врата — е, сад морамо сами да направимо приколицу. Довршићемо је до пролећа, таман за летовање. Имамо пуних пет месеци, тачно колико треба.

Већ сутрадан вратио се кући с пуним наручјем чистог папира, лењира, троуглова, шестара. Сместио се, као и обично, у кухињу јер нам је тамо највећи сто. Све је то лепо распоредио и — бацио се на посао. Уто је стигао стриц Јура, он је прави инжењер, у „Енергопројекту“.

— Израчунај ти мени, брате, само статички моменат за приколицу, а ја ћу остало сам — замолио га је.

Радио је тако неколико дана, а за то време ми смо замишљали како ће приколица да изгледа, свађали се око неких ситница и правили распоред где ће ко да се смести у њој.

А онда нас је једног дана посетио Чкаља. Није тражио тату већ је с врата упитао озбиљног лица:

— Где су Немци?

— Какви Немци? — били смо сви изненађени.

— Па, зар ви не знате? Јуче на ауто-сервису Мића нашао неке Немце с приколицом и док су они били у граду раставио им ту справу на саставне делове — да види човек како је конструисана. Баш се сад враћам из сервиса. Мајстори покушавају да је склопе док Немци чупају косе, јер је већ требало да буду у Скопљу.

Наравно, Чкаља се шалио, али је ипак нешто било тачно: отац је дуго загледао ту приколицу са свих страна, подвлачио се под њу и, чак, прецртао неке делове.

ОПЕТ ПОД ШАТОР

Једног дана свечаним гласом је објавио: „Завршио сам пројекат. Пронашао сам одлично решење за федере, а то је, кажу, најважније код приколице. Узео сам задње точкове од „фиће“ и тако решио проблем!

Ми смо, наравно, само гледали и климали главама!

— Не верујете? У реду, видећете...

У децембру је једне вечери био одлично расположен.

— Професор Мика Борисављевић рекао ми је да је пројект одличан и да могу да правим приколицу. А кад то каже један професор Машинског факултета, онда је то тако. Сад да нађем мајстора и ми кампујемо идућег лета у приколици.

Који дан касније у кући се појавио мајстор Жика. И он се сложио да је све у реду и узео пројекте. С нестрпљењем смо очекивали да видимо приколицу. Али тога лета нисмо је видели. Издао нас мајстор Жика. Приколица није била готова.

Кренули смо, по старом, са шаторима уз обећање да нико неће помињати мајстор Жику. Ако би га неко и случајно поменуо, отац би га нервозно прекидао:

— Дај пет банки за глупо питање!

ЗАБРАЊЕНО ИМЕ: ЖИКА

Прошло је лето. У јесен је настављена градња приколице. Отац је онда једне вечери љутито викнуо:

— Овамо чекић! Хоћу да полупам и приколицу и мајстора Жику. Запамтите, у овој кући више не сме да се каже мајстор Жика, па чак ни име „Жика“.

Брат Славко је рекао оцу да има неки мајстор Мика...

— Не и не! — викао је и даље отац — то је скоро исто као Жика. Ако зна неко мајстор Милутина, Ладислава, све може само да не личи на „Жика“.

Али (ово више није било смешно) после пет дана отац се разболео и отишао у болницу. Чир у стомаку. Сви смо били тужни. Кад смо га посетили тешили смо га да би он сам направио приколицу кад би имао своју радионицу. У то смо искрено веровали.

Мајстор Жику наследио је мајстор Влада, право име било му је Владислав. Али до лета приколица опет није била готова. Летовали смо под шатором.

И коначно, на јесен је приколица била готова. Лепа, са пет великих прозора, електричним инсталацијама. Остало је још само да се направи намештај — кревети, сто. Дали смо јој име — „Тргчуљак 325“, јер је била дугачка 325 сантиметара. Тата је изрезао име од „фибергласа“ и налепио га.

Једне недеље отишли смо на београдски сајам аутомобила. Тамо су се појавиле и прве готове приколице. Отац их је загледао са свих страна. Мени се наша приколица више свиђала, стварно, не зато што је отац правио, већ је заиста била и лепша.

Увече, када смо се вратили кући, отац је са стрицом Јуром планирао намештај за нашу приколицу. Али, тада се десило нешто страшно.

— Знам једног мајстор Жику, могао би брзо да ти направи намештај.

Отац се охладио.

— Кажеш мајстор Жика? Тако значи! Па да чекам још две године...

Тада је донео одлуку: продаће нашу приколицу и купити готову! Тако је и било.

И ЈА ИМАМ ХОБИ

Упитала сам једном тату зашто се толико мучио око приколице уместо да је одмах купио готову.

— Зато што је то мој хоби — одговорио ми је. — Ја се тако разонодим и одмарам.

— Је ли то као игра?

— Да, то је баш као игра.

— Онда бих хтела да и ја имам хоби — рекла сам оцу.

— Ти имаш дванаест година и твој хоби је да учиш, да слушаш учитељицу и маму.

Е, то баш није било праведно. Он има толико хобија, а ја ниједан.

Отац, на пример, воли да кува и у сваком граду купује шерпице, лончиће, кутлачице, варјачице. Овог лета је у Загребу у великој робној кући купио за себе и кецељу. Пробао је пред огледалом и питао неке људе како му стоји. Био ми је много симпатичан. Кажем вам, стално нешто „мајсторише“ по кући, нешто куцка, нешто прави, или слика. Онда донесе глину па ваја. Ових дана помогли смо му да од подрума направи праву правцату радионицу. Купиће и алат, онај велики са циркуларом. Мама каже, бар јој се неће више мотати по кухињи.

А ја? Размишљала сам и сетила се да и ја у ствари имам хоби — да гледам свог тату док он сашта ради у кући. То ме збиља забавља...

Дубравка Татић

ГРУ-ГРУ, УАПА И И ЧОВЕК-МАЈМУН ИЗ ГИЈАНЕ

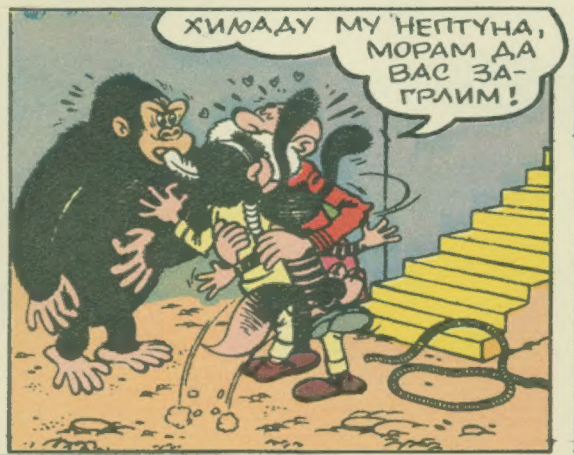

Дан Barry

ФЛАШ ГОРДОН

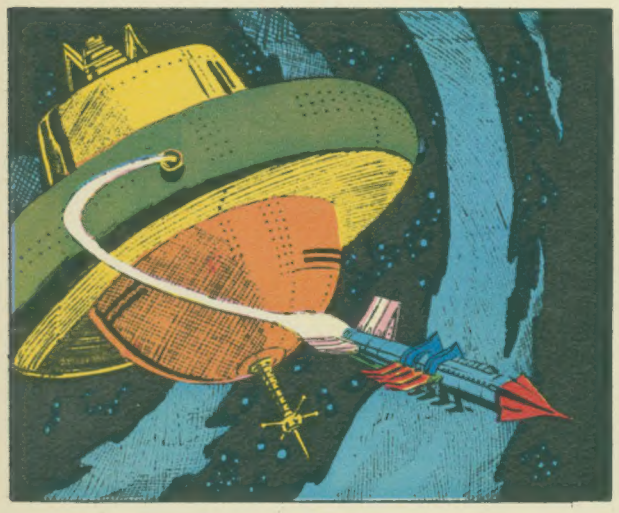

ОД ИДУЋЕГ БРОЈА: КАМЕН СМРТИ

СТРАШНА РИБА БАРАКУДА

МОЈ БЕЛИ ПРИЈАТЕЉУ, ТИ СИ ЛУД, РЕКАО МИ ЈЕ СТАРИ РИБАР

Моје искуство с баракудом показало је да она напада човека. Ране које нанесу њени зуби обично су врло тешке и то сам искусио на својој кожи. Са мало среће свако може да улови баракуду обичном подводном пушком, али довољан је непрецизан хитац или кратак и слаб најлонски конац па да се човек љуто покаје што се упустио у такву авантуру.

НИКАД САМ

У сваком случају пожељно је да се у лов на баракуду увек иде у већем друштву. Тактика коју примењујемо моји другови и ја веома је једноставна. Нас тројица пливамо у формацији као ловачки авиони. Први који примети рибу зарони, а двојица остају на површини као извиђачи. Један покрива онога ко је заронио док други прати кретање осталих баракуда.

Полазимо око 17. часова. Док нас чамац лагано прати, пливамо према једној олупини која лежи на пучини испред сенегалске луке Дакра. Мој пријатељ Џо приметио је јато од најмање дванаест баракуда које лењо клизе на четири метра од дна. Одмах је заронио показујући нам врхом ости рибу коју је изабрао. То је баракуда дугачка око два метра а плива на крају јата. Сасвим тихо, да је не би уплашио, Џо полако силази и приближује се огромној чељусти пуној ужасних оштрих зуба. Нишани у главу и одапиње стрелу. Баракуда се извија у самртном ропцу. Али то није њен крај.

НИСАМ ОДОЛЕО ИСКУШЕЊУ

Сада је ред на мене. Ступам у акцију прилазећи са супротне стране и одапињем стрелу у саму средину трупа. Затим одмотавамо најлонски конац и вучемо рибу према чамцу. Иако смртно рањена, она се очајнички одупире и напада. Али ми то и очекујемо. Кад покуша да се приближи Џоу дочекују је моје ости и конац и обрнуто.

Једног недељног јутра лутао сам сам обалом и досађивао се. Моји другови остали су у граду и нисам имао намеру да ловим. Одједном, угледах чамац и у њему рибара са две огромне баракуде. После уобичајених честитања упитах га где је уловио тако дивне рибе. Он ми рече да је видео велика јата туњева и баракуда на шпицу острва Горе према светионику.

Огроман талас долазио је са југозапада разбијајући се о стене у хиљаду белих и плавичастих таласића. Размишљао сам пола секунде али, видећи да море врви рибом, нисам могао да одолим искушењу. Јака струја заносила ме је и поред пераја на ногама.

На педесетак метара од обале наишао сам на прво јато туњева. Покушао сам да се не померам како бих дуже уживао у призору. Пловили су у широким колонама, било их је на хиљаде, излазећи с времена на време из воде без икаквог видног разлога, правећи изненадне заокрете у сребрнастој води. Завртело ми се у глави. Узалуд сам покушавао да изаберем рибу и нанишаним. Безброј пута сам одапињао ости. Али јато би се размицало а ости падале на тамно дно. Да нисам нервозан? Узбуђен? Било ми је потребно пуних пола сата да погодим једну рибу. На жалост, стрела се зарила у средину трупа што је значило да предстоји жестока борба. Риба је снажно повукла према пучини, а ја за њом држећи се за крај двадесет метара дугачког конца. Њена рана обично је крварила. У самртном бесу туњ се окретао, покушавао да искочи из воде, уносио панику у јато чија је брзина постајала све луђа и луђа.

Незгодна страна подводне пушке састоји се у томе што је снабдевена само једном стрелом. Када погоди плен том једином ости, усамљеном риболовцу остаје за одбрану само кратак нож. Мудар ловац, чим осети опасност, сече свој најлонски конац и напушта бојиште.

Пошто сам оценио да неће бити већих тешкоћа, решио сам да пустим туња да се добро умори и да га затим довучем до обале. Опседнут жељом да се докопам те дивне рибе, нисам више обраћао пажњу на море, на струју и своју удаљеност од обале. Ништа није постојало. Само риба и ја.

Тада је из дубина изронило велико јато баракуда. Пловиле су лагано, спокојно као извиђачка патрола морских пространстава. Брзо сам повукао свога туња који је показивао знаке умора и изронио на површину. Оштре подводне стене биле су на свега неколико метара од моје главе. Немирна беличаста вода правила је опасан вртлог, час ме носећи ка пучини а час бацајући према литицама.

РИБА И ЈА

Храброст ме је нагло напуштала. Једна баракуда клизнула је брзином муње на неколико сантиметара од моје десне руке. Нисам сањао да је та риба, која обично плива сасвим лагано и мирно, у стању да изводи тако вратоломне скокове. Остале баракуде тихо су кружиле, подељене у две групе: прва око рањеног туња, друга око мене.

Видљивост се стално смањивала. Уплашен после првог напада, усредсредио сам сву пажњу на баракуде заборављајући опасност која ми је претила од самог мора. Изненада ме је један талас понео у вис према оштрим подводним хридима. Затим, како се он брзо повукао, ја сам се одједном нашао на стенама треснувши из све снаге о шиљате шкољке. Био сам сав у крви. Трудећи се да избегнем следећи талас, нисам обраћао пажњу на оно што се догађало у мору. Одједном, осетио сам на левој бутини снажан бол, као да ме је засекла оштрица бријача.

Купао сам се у крви чији је укус распомамио баракуде. У левој руци још сам држао пушку а у десној нож. При сваком нападу баракуда ударао сам ногама и бесомучно витлао ножем.

Осећао сам како ме снага полако напушта. Прогутао сам и мало морске воде, и то ме је још више успаничило. Ниједног тренутка, међутим, нисам се сетио да пресечем конац којим сам држао туња или да бацим пушку. Још један талас тресну ме је о хриди. Био сам изгребан и изранављен по целом телу. Једна баракуда зграбила ме је када сам поново пао у воду. Осетио сам исти рез бријача, овога пута код десног лакта и изгубио свест.

Када сам дошао к себи лежао сам на стомаку међу стенама које је море открило повлачећи се. Остао сам жив захваљујући осеци и својој лудој срећи. У рукама сам још грчевито држао нож. Мој туњ, сав раскомадан, лежао је у једној пукотини. Повратио сам воду које сам се нагутао и сео да се приберем. Морска со ми је пекла ране и чинило ми се као да жив горим.

Успео сам да устанем. Посрћући довукао сам се до куће и пао. Моји афрички пријатељи брзо су ме превили.

Када сам се пробудио, видео сам да лежим на свом кревету окружен мноштвом црних и белих глава које су ме брижно гледале. Сав сам био у завојима и фластерима. Једва покрећући усне успео сам да промрмљам: „Здраво момци, како је?“ Један стари рибар који ме је много волео пришао је кревету и пружајући ми руку рекао: „Јов! су ма ђубаб, тургуи доф воје?“ (Мој бели пријатељу, ти си луд!)

Тако сам научно да се у лов на велике рибе не иде без другова.

Жан Кампистрон

Лична карта баракуде

Баракуда је риба која — као морска штука — припада породици кошљориба. Дугачка је од једног до два и по метра, шиљате главе, опасних оштрих зуба. Живи углавном у топлим морима. Неки биолози сматрају да је баракуда опаснија од морског пса: у ствари, многи несрећни случајеви који се приписују ајкулама изазвале су баракуде. Баракуда без оклевања прилази свему што се креће у води као да је тера нека необуздана радозналост. У стању је да плива огромном брзином, али не дуго, баца се на све што је за јело чим се нађе у њеном видокругу.

За спортске риболовце је идеална риба јер се кад је погођена дуго бори.

МАЊИ ПРИМЕРАК БАРАКУДЕ КОЈА ИНАЧЕ МОЖЕ ДА НАРАСТЕ И ДО ДВА И ПО МЕТРА

БИМ И БУМ
JOE MUSIAL

ДАНАС ЋЕТЕ СЕ, СИНОВИ МОЈИ, ЛЕПО ПОНАШАТИ! ТАКО ПИШЕ У ХОРОСКОПУ!
ХОРОСКОП
АХА?
?
?
?

МАМА, А ШТА ПИШЕ ЗА МИС АЛГЕБРУ?

ВАМА, МИС АЛГЕБРО, ВАШ ХОРОСКОП КАЖЕ ДА ТРЕБА ДА БУДЕТЕ ОПРЕЗНИ!
AU CONTRAIRE, MADAME!
ХМ!

ОХ... ШТА?
ТО, МАМА, НА ФРАНЦУСКОМ ЗНАЧИ: НЕ БУДИТЕ ГЛУПИ!

ТРЕНУТАК, ТИ УОБРАЖЕНИЦЕ! ШТА СИ ХТЕЛА ДА КАЖЕШ ОНОМ ПРИМЕДБОМ?

ХТЕЛА САМ ДА КАЖЕМ ДА СЕ ВАРАТЕ... ДА МЕНИ ЗА ДАНАС ХОРОСКОП ПРОРИЧЕ СРЕЋУ!

ОХ! ТАКО?! ХОЋЕШ ДА КАЖЕШ ДА МОЈИ АНЂЕЛИЋИ НЕ РАЗУМЕЈУ ФРАНЦУСКИ, А?

ПА, ТИ СИ ОНДА ГЛУПА!
ТРАС!
КРАДК!
872
King Features Syndicate, Inc., 1968. World rights reserved.

ЧУДНО, МАМА! ИЗГЛЕДА ДА ХОРОСКОП ГОВОРИ ИСТИНУ!
ТАЧНО ТАКО!
ХОРОСКОП
MUSIAL

БЕОГРАД

ВОДИЧ АГЕНЦИЈЕ »ПУТНИК« ВАЂОН СНИМИО ЈЕ ЗА »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК« НА МАГНЕТОФОНСКУ ТРАКУ ОНО ШТО ГОВОРИ ТУРИСТИМА ПРИЛИКОМ ЊИХОВЕ ДВОИПОЧАСОВНЕ ШЕТЊЕ ПО БЕОГРАДУ.

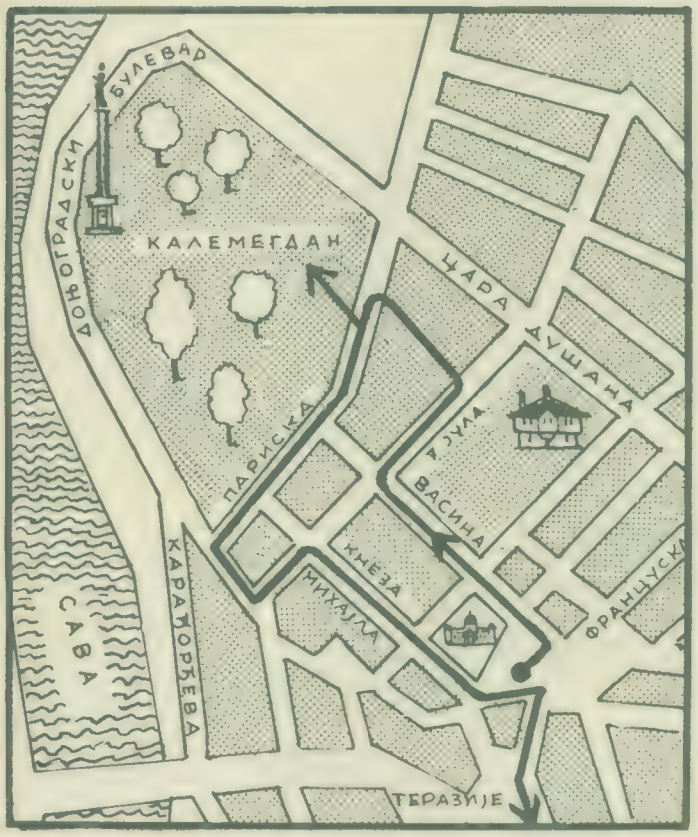

Драги наши гости, у име агенције Путник желим вам добродошлицу и пријатан провод у нашем граду.

Налазимо се на тргу Републике у центру Београда. Овај трг је и најстарији у граду, познат раније као Позоришни трг.

Испред нас се налази зграда Народног позоришта, чија је изградња почела тачно пре сто година, 1868. Прва представа је одржана 30. октобра 1869.

ЈЕДИНА ЏАМИЈА

С ваше леве стране налази се споменик кнезу Михајлу Обреновићу, сину првог српског кнеза Милоша, подигнут 1882. године. Иза њега зграда Народног музеја, који је основан 1844. У њему се може пратити развој културе и уметности, претежно Србије, од најстаријих времена до наших дана.

Улазимо у улицу Васе Чарапића, војводе првог српског устанка.

Стижемо на Студентски трг иза којег се с ваше десне стране, налази истоимени парк, а с леве Филолошки факултет. Поред њега је Капетан Мишино здање. Обратите пажњу на венецијански стил његове фасаде.

Такође с леве стране, видите задужбину Илије Коларца, сада једну од познатих концертних дворана.

С десне стране, поред Фордовог заступништва за Југославију, налази се Етнографски музеј.

Скрећемо десно у Улицу 7. јула — то је дан устанка народа Србије против фашистичких освајача. Тог дана се у селу Бела Црква одиграо први оружани сукоб између партизана и домаћих квислинга.

Спуштамо се према нижим деловима Београда, у турско доба званим Циганска Мала или Махала. Пре другог светског рата ту је била Јеврејска општина.

Ушли смо у улицу Господар Јевремову. Са десне стране видите Барјакли џамију, коју је подигао Сулејман II 1690. године. Ова џамија је једина која је остала у Београду од преко три стотине колико их је било у турско доба.

С леве стране је бивша јеврејска синагога, сада Музеј фресака.

Парк који видите испред нас је Мали Калемегдан, име је добио по истоименој тврђави која се налази на његовом другом крају.

С доње стране парка је Зоолошки врт.

СИНГИДУНУМ

Чим скренемо лево моћи ћете да видите, са ваше десне стране, павиљон Цвијете Зузорић, где излажу млади сликарски таленти Југославије.

Молићу вас сада да изађете из аутобуса, Калемегданску тврђаву обићи ћемо пешке.

Налазимо се испред Стамбол Капије I. Ово је била главна капија Калемегданске тврђаве и првобитно се налазила испред Народног позоришта. Темељи су пронађени при реконструкцији 1922. године.

Ова коју ми гледамо потиче из XVIII века.

С леве стране можете да видите Музеј лова и шумарства.

Налазимо се сада испред Стамбол Капије II. Капија носи име Стамбол зато што је пут који је одавде полазио ишао у Цариград, престоницу Отоманске Империје.

На плану који се налази на овом зиду можете видети развој Београдске тврђаве од Римљана па до нашег времена.

У I веку наше ере на ушће Саве и Дунава стигли су Римљани. Схвативши стратешки значај његовог положаја, подигли су свој војни логор Castrum. Сачували су од Келта, племена које је ту било пре њих, једино име Сингидунум (претпоставља се да значи „Град на реци").

У време сеобе народа варварска племена разарају Београд. Обнавља га средином VI века Јустинијан I.

Године 584. град освајају и руше Авари и Словени. Од VI до IX века они остају у њему. То је мрачан период у историји Београда.

Први писани податак поново налазимо тек у IX веку када примећујемо први пут словенско име — Белград.

У X—XI веку о Београд се отимају Мађари, Бугари и Византинци.

Под српску власт потпада крајем XIII века. У XV веку за владе деспота Стевана Лазаревића средњовековни Београд доживљава процват: он је политички, привредни и културни центар Србије.

1521. године Турци освајају Београд и претварају га у своју варош.

У средњем веку Калемегдан се проширује и према доњем делу, уз обале реке Саве. Добија тада и своје прво речно пристаниште (XVII век).

Испред нас је једна од највиших кула на тврђави, „Сахат кула". Испред ове куле 1867. године предао је Али Риза Паша кључеве града Београда и тако означио крај турске владавине Србијом.

НЕЗГОДЕ С »ПОБЕДНИКОМ«

Плато на којем се сада налазимо правоугаоног је облика, то је основа некадашњег римског логора. Доњи део високог зида, у правцу ушћа, је једини који се делимично сачувао још из римског периода.

У дну су Диздарева капија и кула. Кула данас служи као опсерваторија. Иза су Зиндан и Леополдова капија и две мале цркве Света Петка и Ружица. Обе су православне.

Попећемо се сада на опсерваторију да бисте могли да имате бољи преглед доњег града.

Иза двеју црквица можете да видите Јакшићеву кулу. Испод нас се налази турски амам (купатило) украшен лепим мозаиком.

Одавде се види Нови Београд. У априлу овај град је напунио тачно двадесет година.

Највећи споменик на тврђави је овај овде, „Победник" Ивана Мештровића. Постоји једна анегдота везана за тај споменик. Када је 1911. уклоњена чесма са Теразија, да место не би остало празно, општински већници су одлучили да ту поставе неки споменик. Као што видите, споменик представља нагог мушкарца који у једној руци држи мач а у другој птицу, а како су Теразије у то време биле омиљено шеталиште старих Београђана, да не би даме морале да црвене пред једном таквом скулптуром, одлучено је да се она стави на мало удаљеније место.

БЕОГРАЂАНИ, проверите знате ли о свом граду више или мање него странци.

Коначан изглед, какав се сачувао и до наших дана, добила је тврђава у почетку XVIII века, после једног турско-аустроугарског рата. Војска Евгенија Савојског 1717. године улази у Београд. Тада почиње утврђивање и уређивање града (1723—1736).

ГРАНАТА »ДЕБЕЛЕ БЕРТЕ«

Тврђава је грађена у барокном стилу по нацртима швајцарског инжењера Вобана.

У овом шанцу испред нас можете да видите разне трофеје из првог светског рата. Ту је и топ од 305 милиметара којим је бомбардован Београд 1915. године. Мало даље, с ваше десне стране, стоји граната топа од 420 милиметара, званог „Дебела Берта".

ЗА СТРАНЦЕ

Пролазимо поред Римског бунара. Верује се да имеоси по једном старом бунару још из доба Римљана, пошто је овај садашњи дело аустро-угарске војске (1723—1731). Бунар је повезан каналом с обалом Саве.

Налазимо се у Алеји народних хероја. Овде су сахрањена четири истакнута југословенска револуционара Моша Пијаде (1957), Иво Лола Рибар (1943) Ђуро Ђаковић (1929) и Иван Милутиновић (1944).

Споменик Захвалности Француској дело је Ивана Мештровића, познатог југословенског вајара.

Улазимо сада у алеју посвећену истакнутим писцима, Бранку Радичевићу, Ђури Даничићу, Јовану Суботићу, Јаши Продановићу, Војиславу Илићу, Ђури Јакшићу, Милану Ракићу, итд.

У улици смо Тадеуша Кошћушког, лево школа Примењених уметности. Раније је то био аустро-угарски конзулат и у њему је објављен рат Србији. Мало даље налази се Салон савремене уметности.

ГРОБ ВУКА КАРАЏИЋА

Спуштамо се сада Париском улицом поред Француске амбасаде, која је, како видите, сва од белог мермера.

На углу је аустријска амбасада, а мало даље Патријаршија. Преко пута можете видети најлепшу православну цркву у Београду, Саборну, саграђену 1845. године. У њој се налазе посмртни остаци Кнеза Милоша и његовог сина Михајла. Ту су такође сахрањени и Вук Стефановић Караџић, творац првог речника и граматике српске и Доситеј Обрадовић, оснивач првих школа и прве гимназије у Београду.

Улазимо у улицу Кнез Михајла, трговачки центар старог дела града. Поред безброј трговина можете видети са ваше десне стране Енглеску читаоницу, с леве стране Филозофски факултет, опет с десне Српску академију наука.

ЧЕСМА ПРЕНЕСЕНА У ТОПЧИДЕР

Палата Албанија коју видите, једна је од првих вишеспратница у Београду. За време ослобођења града од Немаца у октобру 1944. године, пала је на ту палату бомба од 500 килограма и прошавши кроз све спратове експлодирала у подруму убивши у њему око 250 немачких фолксдојчера.

Налазимо се на најпрометнијем делу нашег града — Теразијама. Ово име потиче од мерења воде за пиће у турско доба помоћу ваге зване теразије.

Ту се налазе и два стара београдска хотела „Москва“ и „Балкан“.

Испред „Москве“ налазила се раније чесма која је 1911. пренета у Топчидер, излетиште изван Београда и тако се сачувала.

Улазимо у Улицу маршала Тита. С леве стране је наша централа Путника. Преко пута ње се налази бивши летњи краљевски двор, сада Скупштина града Београда. Следећи дворац садашња Скупштина СР Србије.

Раскрсницу коју видите Београђани популарно зову Лондон, због истоимене кафане коју видите с ваше леве стране.

Улазећи у Улицу кнеза Милоша ушли смо у улицу где се налази највећи број амбасада и министарстава.

Десно амбасада Савезне Републике Немачке. За њом Вазнесенска црква у византијском стилу. Лево Окружни суд. Десно споменик Борису Кидричу. Лево министарство Народне одбране. Као што видите лева и десна страна зграде су једнаке и симболично представљају капије Неретве, место где се одиграла једна од великих битака у НОР.

Десно Државни секретаријат за иностране послове.

Десно Врховни суд Југославије и парк „Лепи Изглед“. Трг бранилаца Београда или популарно звани „Мостар“.

Налазимо се у улици Војводе Мишића.

Лево је торањ некадашњег београдског млина. Мало даље Графички завод.

Десно стара фабрика папира.

Модерна конструкција коју видите са ваше десне стране је Београдски сајам. Пројектовао га је арх. Пантовић а радове је извео инжењер Жежељ.

Упућујемо се сада према Топчидеру. С десне стране можете видети Хиподром, а мало даље ковницу новца.

СТАРИ ПЛАТАН

С леве стране је Летња позорница у оригиналном амбијенту једне пећине.

С десне стране можете видети малу имитацију Версањског парка. Овај парк се налази испред конака Кнеза Милоша, који је саграђен 1831. године. Сада се у њему налази Музеј првог српског устанка. Платан који се налази испред улаза у конак стар је преко 100 година.

Железничка болница легат Леди Каундри, Енглескиње која је учествовала као болничарка српске војске у првом светском рату.

Пролазимо поред маршалата. Напред се види Бели двор, резиденција Председника Републике. Уколико је застава на јарболу, значи да је председник Тито у Београду, а ако није значи да се налази изван Београда.

Музеј „25 Мај“ дар је омладине председнику Титу за његов 70. рођендан. У њему се чува већина штафетних палица и поклона које је председник Тито добио код нас и у иностранству.

Стадион Југословенске народне армије. Изграђен 1948. године. Може да прими 60.000 гледалаца.

Модерни стадион „Црвене звезде“, популарно назван „Маракана“. Када буде завршен, моћи ће да прими 120.000 гледалаца!

Овим завршавамо нашу кратку посету. Надам се да сте се угодно провели разгледајући знаменитости нашег града.

Н. В.

ВАШАР

СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

НИКАД УГОДИТИ — *Лондонски аутомобилист Метју Сатон поставио је необичан рекорд у саобраћајним прекршајима. Од куће је кренуо у шест часова ујутру и већ после пет минута био је кажњен због пребрзе вожње. Двадесет минута касније поново је кажњен због истог прекршаја. Тада је променио начин вожње и опет био кажњен: својом спорошћу ометао је саобраћај.*

КОБНА ЗАБУНА — *Због тога што по мраку није могао да разликује такси од полицијских кола, један двадесетогодишњак из Либека доспео је у затвор. Из једне радње он је изнео један телевизор и два велика радио-апарата и како није могао да их носи хтео је да узме такси. На његову несрећу кола која је зауставио била су полицијска. Полицајци су га радо повезли — бесплатно и у затвор*

АПРИЛСКА ШАЛА — У ЛЕТО — *Један пензионисани учитељ из Мадраса поднео је у мају ове године молбу за исплату пензије за месеце март и април. Уз молбу је поднео и уверење да је још жив. После месец дана добио је заосталу пензију али само за април. У одсеку за пензије објаснили су му да му мартовску нису могли исплатити јер није поднео уверење да је и у марту био жив.*

WALT DISNEY

ДУХ ЦРНЕ БРАДЕ

НАЈВЕСЕЛИЈЕ ПРЕЗИМЕ — МОКРОГУЗ

Додељене награде на малом конкурсу »Забавника«

Завршен је наш мали конкурс. Од читалаца смо тражили да нам се јаве ако мисле да је њихово презиме весело. Тиме нисмо хтели да исмејавамо власнике смешних презимена, нити да засмејавамо читаоце чија презимена нису смешна. Само смо желели да нам објасне како се носе весела презимена.

Шта смо сазнали? На овом свету постоје носачи авиона, носачи конструкција, носачи портљага, али најтеже је, изгледа, носачима необичних, веселих, лако памтљивих, зачуђујућих презимена.

Људи су свом имену, да не буде само, додавали имена ствари, животиња, појава, занимања.

Тако су, рецимо, настала презимена налик на малу зоологију: **Зец, Мачак, Лисица, Медвед, Штакор, Скакавац, Магарац, Врабац, Галеб, Кукавица.**

Кад прочитате презимена као што су:

Буква, Глогиња (Драгиња Глогиња), **Трњина,** имате утисак као да сте у шуми.

А презимена: **Рибар, Кожар, Колар, Ковач, Самарџија, Пчелар, Стругар?** Као да читате фирме у некој уличици малог града начичканој занатлијским радњицама.

Да нисте у старој продавници реткости? **Дрљача, Струна, Бакрач, Бунда, Клепац** (чекић којим се дотерује коса)· **Ћуп, Кантар.** Опет, само презимена.

Кад вас упознају са **Попаром, Буреком, Јухом и Сурутком** као да су вас позвали на доручак.

Пружи вам руку један мирн човек и каже: **Гром.** Или један врућ дечак, а презива се **Мећава.**

Постоји Црногорац који се презива **Црногорац** и Словенац који је **Грк** (Јанез Грк).

Презимена као што су: **Судар, Вртикапа, Сурла, Заклан, Пецикоза, Прилика** распоредите и растумачите како вам се свиђа, јер ми морамо да се вратимо нашем малом конкурсу.

Он је мали јер смо тражили само весела а не, рецимо, страшна презимена.

Мали је јер су и награде мале. Старих динара 10.000 за највеселије презиме, 5.000 старих динара за мање весело презиме и 3.000 за весело презиме. Редакцијски жири овако се одлучио: прву награду добило је презиме **МОКРОГУЗ,** друго — **МАРАМИЦА,** треће — **КУКУЧКА.**

Осим тога они ће добити још по 2000 за њихово писмо које смо примили и које објављујемо. И другима чије писмо доносимо послаћемо такође по 2000 старих динара.

Ево шта пише по веселости први у рангу **МИЛОРАД МОКРОГУЗ** из Опатије:

ПОБЕДНИК МИЛОРАД МОКРОГУЗ

„Иако се зовем заиста прилично неугодно, до сада ми моје име није стварало никакве неприлике. Иначе у другој ву ме вршњаци зову „Мокри".

Такође штампамо још неколико писама осталих добитника и учесника конкурса:

„Зовем се Марамица Мирослав и ученик сам VI разреда основне школе. Кад сам пошао у школу, многи су ме задиркивали због мог презимена. У почетку сам се због тога љутио, па и тукао, али сам убрзо увидео да је најпаметније ако не обраћам пажњу на то. И сада ми се понекад деси да ми неко почне да пева: „Марамица, свиленица...", а ја весело наставим: „Лепршава мала..."

МИРОСЛАВ МАРАМИЦА, *Нови Сад*

„Другови ми се ругају због презимена, па га тешко носим. Оно у преводу значи кукавица што ја, наравно, нисам.

КУКУЧКА МИРОСЛАВ, *Срем. Митровица*

„Можда моје презиме и није тако чудно према другима али довољно је смешно да га и наставници понекад одвоје овако Мали-Вук. Шта ћу, али ипак ја га се не стидим, чак га у шали продужим или скратим. Зато Ти и пишем, можда је и оно једно од смешних".

МАЛИВУК АНА, *Велика Греда, Банат*

„У школи су ми на рачун презимена давали разне погрдне надимке али ја сам ипак поносан на њега поготово што га је носио чувени дубровачки писац Марин Држић".

ЗОРАН ДРЖИЋ, *Београд*

„Због мог презимена другови су ми наденули разне надимке као мочуга, батина итд. Али ја сам ипак поносан на своје презиме и не бих га мењао иако ме понекад доведе у незгодан положај. Ваш верни читалац".

БАТИНИЦА БРАНКО, *Београд*

„Моје презиме је Веселић. Мени је оно најлепше".

ЗАГОРКА ВЕСЕЛИЋ, *Нови Сад*

„Презиме ми је донело друго име, надимак „Шева". По њему сам у целом свом крају, а већина другова ми не зна ни право име већ само надимак. И мени је ово презиме смешно, али шта могу".

ШЕВО ДРАГАН, *Београд*

„Понеке моје презиме подсећа на јаре или јару пшеницу. Пореклом сам Чехиња и носим чешко презиме, Јаро, што би у преводу било „Пролеће" (зар није весело). Немам много неприлика са њим".

ЈАРО РАДМИЛА, *Ниш*

Пошто нису само презимена весела, може се очекивати, да наш лист, ако би се то читаоцима свидело, уз веће награде, распише конкурс за весело име.

ПОСЕБНУ НАГРАДУ ДОБИО ИВАН МАГАРАЦ

Кад је редакцијски жири већ био одабрао победнике нашег малог конкурса и овај број „Забавника" кренуо у штампу, добили смо дописницу из Опатије од Ивана Магарца којом нам потврђује учешће на конкурсу. Нанме, као и другим учесницима овог конкурса и њему смо упутили питање да ли потврђује своју прву пријаву. Он је то и учинио али са закашњењем. Уверен да би се својим веселим презименом умешао у прву тројицу, жири се поново састао и одредио за Ивана посебну награду од 5000 старих динара.

ПОБЕДИЛА ЈЕ ЕНГЛЕСКИЊА

Енглескиња Шеила је успела! Месецима је сањала да освоји водеће место на француској ранг — листи „хитова" али је увек морала да се задовољи другим, иза Миреј Матје. Изненада, њена песма „Мала француска девојчица" престигла је „Једну шансону" коју пева Миреј Матје и освојила прво место. Када је чула срећну вест, Шеила је почела да скаче од радости и изненађења мада је, у дубини душе, такав успех и очекивала.

„Мала француска девојчица" постала је химна младих Францускиња које препознају себе у девојци о којој говори песма. Плоча се продаје као алва и по свој прилици постаће бестселер године. Целога лета ова плоча се највише продавала и оборила све рекорде сезоне.

Миреј Матје се, међутим, због тога не узбуђује. Она је дуго времена била прва на ранг — листи и нема разлога да очајава што је своје место тренутно уступила другој певачици. Мини — певачица, како је називају њени обожаваоци сасвим се опоравила после тешке саобраћајне несреће од пре неколико месеци; нема времена да брине о разним ранг — листама и продаји својих плоча, јер управо остварује свој највећи сан: певаће у једној позоришној музичкој комедији. Пре неколико дана, док је боравила у Доњим Пиринејима, потписала је уговор с певачем Тином Росијем који је у Паризу већ играо у три музичке комедије које су се задржале на репертоару више од годину дана.

Сарадња ова два позната, по годинама и стилу тако различита певача, по свој прилици ће привући хиљаде њихових обожавалаца.

МИРЕЈ МАТЈЕ И ШЕИЛА

ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ ПСЕ?

О пореклу пса ништа се још не може сигурно рећи. Многи истраживачи сматрају да пас потиче од вука и шакала из леденог доба. Због тога се све данашње расе паса могу поделити у две велике групе: једној је предак вук а другој шакал. Међутим, постоји и теорија да све расе паса воде порекло од Tomarctusa — једне изумрле врсте пса. У једном се ипак сви слажу: да је пријатељство између човека и пса старо око 12000 година.

ОВЧАРСКИ ПСИ. Сви овчарски пси и пси чувари воде порекло од вука.
1. НЕМАЧКИ ОВЧАР. Велик, снажан пас који се може дресирати и за полицијску службу
2. АЛЗАШКИ ПАС. Веома је снажан и паметан,
3. ОВЧАРСКИ ПАС. Држе га на великим имањима као пса-чувара. Потиче из планинских крајева Шкотске

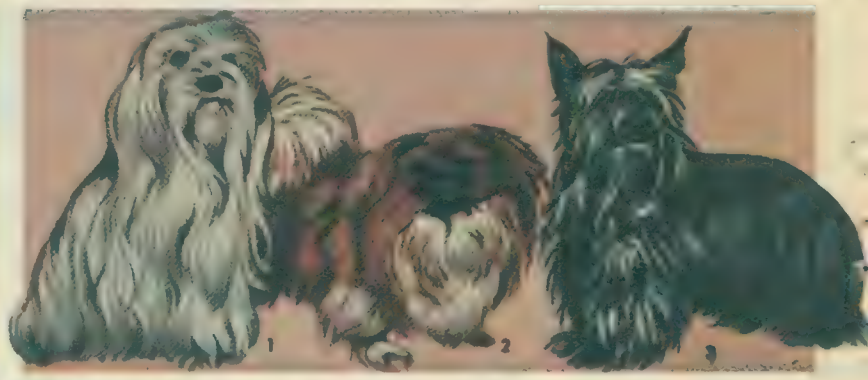

ПАТУЉАСТИ ПСИ. Добијени су укрштањем разних врста такозваних „луксузних" паса.
1. МАЛТЕЖАНИН. Ова раса потиче са острва Малте. Длака му је мека и дуга и њоме му је обрасла чак и њушка.
2. ПЕКИНЕЗ. Веома стара кинеска раса с карактеристичном спљоштеном њушком.
3. СКИТСКИ ТЕРИЈЕРИ. Најчешћа раса у Шкотској.

ХРТОВИ. Стара врста домаћег пса. Сви хртови имају дугачке ноге и издужено тело. Трче веома брзо и изврсни су за лов.
1. ЕНГЛЕСКИ ХРТ. Данас се употребљава искључиво за трке паса. Најбољи међу њима постижу брзину од преко 70 километара на час.
2. АВГАНИСТАНАЦ. Ова раса је ретка у Европи, У њиховој постојбини служе за лов али и као овчари. Неустрашиви су и насрћу чак и на медведе и леопарде.
3. ИТАЛИЈАНСКИ ХРТ. Веома су размажени и неотпорни. Човек их држи у кући као играчку.

ЛОВАЧКИ ПСИ. Сврстани су у три велике групе. У првој су пси који за време лова остају готово непомични (поентери, сетери, лисичари). Пси из друге групе могу да открију и донесу ловину (кокер-спанијели); док пси из треће групе истерују дивљач из јазбине (такозвани јамари), гоне је и нагоне ловцима пред пушке (јазавичари, хртови).
1. ПОЕНТЕРИ. Одлични су за лов на пернату дивљач.
2. СЕТЕРИ. Веома погодни за лов у баруштинама. Ирска пасмина сетера одликује се лепом мркожутом длаком.
3. КОКЕР-СПАНИЈЕЛ. Одлично плива, проналази и доноси одстрељену дивљач.

ЈАЗАВИЧАРИ. Мали пси кратких ногу и издужена тела. Дивљач гоне и увлаче се за њом у јазбину где се с њом боре. Веома су паметни и не напуштају борбу. Углавном имају кратку и глатку длаку, мада их има и дугодланих. Данас их углавном држе као кућне псе.
1. ЈАЗАВИЧАР. Кратке и глатке длаке.

ДОГЕ. Порекло воде од старе пасмине коју су Римљани довели из Европе. Паметни су и живахни, али бесно насрћу на сваког ко нападне њиховог господара.

1. НЕМАЧКА ДОГА. Спада међу највеће псе: може да буде велик до 1,30 метар и тежак 50 килограма. Веома је добар чувар.
2. БОКСЕР. Има карактеристичну, засечену њушку. Поуздан чувар и веома је веран господару.
3. БЕРНАРДИНАЦ. Нарочита пасмина одгајена у манастиру св. Бернарда у Швајцарској. Зими спасава залутале и затрпане у снегу. Веран и миран пас, одличан чувар деце.

ШПИЦЕВИ. Порекло воде од самоједских паса а име су добили по једној померанској пасмини. Паметни су и стрпљиви.

1. ПУДЛИЦЕ. Спадају међу најверније псе и веома се лако могу дресирати.
2. ЕСКИМСКИ. Потиче са Гренланда и Ескимима служи за вучу саоница. Веома је јак и издржљив, може да поднесе оштре мразеве.
3. ШПИЦ-ВУЧЈАК. Веран друг, добар и одличан у лову.

ТЕРИЈЕРИ. Сви теријери су ловачки пси и, као и јазавичари, гоне дивљач до у њену јазбину.

1. ИРСКИ ТЕРИЈЕР. Изврстан ловачки пас. Знатно је већи од фокстеријера и може се водити у лов на дивље свиње.
2. ОШТРОДЛАКИ ФОКСТЕРИЈЕР. Пас ниског раста, радо се вуче по земљи, веома је користан за уништавање пацова.
3. ГЛАТКОДЛАКИ ФОКСТЕРИЈЕР. И поред тога што је мали један је од најхрабријих паса уопште.

НАШ НЕПОДМИТЉИВИ ЧУВАР

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ШАРПЛАНИНАЦ. Веома снажан пас збијене грађе, густе прилично дуге длаке, једнобојне или у различитим нијансама. Тело му је четвртасто, глава „мечкастог“ изгледа. Чело му је широко и заобљено, њушка кратка и снажна, уши оборене и кратке. Врат је кратак и снажан, леђа широка и мишићава, сапи благо оборене, реп дуг, китњаст, ноге обрасле „заставицама“, шапе веома снажне и скупљених прстију. Иако је име добио по Шар-планини где се највише гаји, сусреће се и на планинским подручјима Босне, Херцеговине, Црне Горе, Македоније и Србије. Одличан је чувар, брани стадо од вукова и других звери. Срчан је и неподмитљив, издржљив на временске непогоде и јаке зиме. Гаји се и као пас чувар а у армији служи као пас-граничар.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● израз „апетит долази с јелом“ први је поменуо Рабле (1494—1593) у првом поглављу своје књиге „Гаргантуа“.

● верује се да су стари Римљани имали неку врсту лифта. То су у ствари била седишта која су клизила по шинама а дизала су се и спуштала помоћу ужади коју су вукли: коњ, говече, магарац или — човек.

● прошле године, Парижани су провели „на телефону“ укупно 744 милиона минута. Ова огромна цифра претворена у друге јединице за мерење времена изгледа овако: 12.400.000 часова или 516.666 дана и... 1451 годину, што значи да су Парижани за само годину дана провели пуних четрнаест векова на телефону.

● двогрба камила може без заустављања да пређе 30—35 километара док једногрба може да превали одједном чак и до 60 километара.

● у многим енглеским радњама могу се купити машине које праве „замкове од песка“. Дете треба само да стави машину на песак и за мање од пет минута појављује се диван пешчани замак.

● према недавно објављеним статистичким подацима једног удружења пушача само у Америци има више од 190.000 људи који пуше на лулу.

ФОНОГРАФ ЗА ТОЛСТОЈА

ЕДИСОНОВИ АМЕРИКАНЦИ БИЛИ СУ ЗАДОВОЉНИ СНИМАЊЕМ

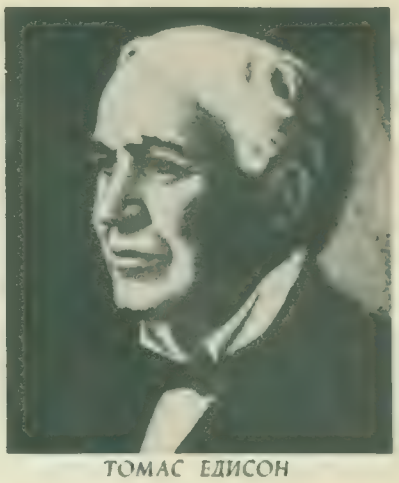

ТОМАС ЕДИСОН

Толстој и Едисон... Два међу највећим именима с краја 19. и почетка 20. века. Представници два света, две различите културе.

Двадесетог маја 1907. године Толстоја је посетио дописник „Њујорк тајмса“ Стивен Бонсан. Опраштајући се Бонсан је понудио Толстоју да му из Сједињених Држава пошаље на дар „апарат за диктирање“ који је пронашао Томас

ЛАВ ТОЛСТОЈ

Едисон. Те апарате назване фонографима производила је Едисонова фирма. Бонсан је поручио фонограф преко свог пријатеља Артура Бризбејна, уредника листа „Њујорк ивнинг јорнел“. Када је Едисон дознао да је поручени апарат намењен Толстоју, одбио је да прими новац.

Толстоју је апарат стигао почетком 1908. године и он је одмах почео да се њиме служи за диктирање писама и читавог низа мањих чланака. У фонограф је издиктирао и почетак свог познатог памфлета „Не могу да ћутим“.

Толстој је замолио свог блиског пријатеља Владимира Чјорткова да му помогне да на енглеском напише писма Едисону и Бризбејну да би им захвалио. Дошло је до неког неспоразума и Чјортков је та писма написао и послао у своје а не у Толстојево име. Толстој је ипак месец дана касније написао Бризбејну:

„Милостиви господине, мој пријатељ г. Чјортков на моју молбу писао је Вама и господину Едисону, али сматрам својим дугом да Вам и лично напишем молећи Вас да примите моју дубоку захвалност за Вашу пажњу и да испоручите захвалност г-ну Едисону за његов дар. Добио сам фонограф и користећи га увек ћу се сећати Вас и г-на Едисона. Одани Вам Лав Толстој.“

ОПЕТ НЕСПОРАЗУМ

То писмо, опет неким неспоразумом, није било уручено Едисону и његова канцеларија обратила се Толстоју питајући га да ли је добио фонограф. Толстој је сада наложио својој кћери да уместо њега састави одговор на енглеском.

„Драги мистер Едисоне, молио сам свог пријатеља Чјорткова да вам напише у моје име и захвали вам за фонограф који сте ми тако љубазно послали на дар. Намера ми је била да лично потпишем то писмо али због неспоразума оно је отишло без мог потписа. Не бих желео да ме сматрате неучтивим и зато Вам шаљем ових неколико редака да бих захвалио на Вашој љубазној пажњи. Фонографом се користим за одговоре на писма и што се више привикавам на рад помоћу њега утолико ми се чини све кориснијим. У нади да сте се опоравили од болести, од које сте како сам чуо патили, остајем искрено Ваш Лав Толстој.“

ВАШЕ РЕЧИ СЛУШАЋЕ МИЛИОНИ

У јулу 1908. године Едисон је писао Толстоју:

„Милостиви господине, смем ли Вас замолити да нам дате једну или две изјаве на француском или енглеском језику, најбоље на оба, које бисмо снимили на фонографу. Било би пожељно кад бисте прочитали кратак текст којим се обраћате народима света и којим би била изречена нека идеја што покреће човечанство напред у моралном и друштвеном погледу. Моји фонографи су данас распрострањени у свим културним земљама. Ви уживате светски углед и ја сам уверен да ће ваше речи с великом пажњом слушати милиони људи који неће моћи а да не подлегну непосредном утицају речи које ћете Ви лично изрећи. А захваљујући таквом једном посреднику као што је фонограф оне ће бити заувек сачуване.

Разуме се, те сеансе биле би одржане са што је могуће мање ометања Вашег мира. Читаво снимање не одузима више од једног часа. У случају вашег пристанка, упутићу Вам два своја асистента с неопходним апаратима а у време које Ви одредите. Примите уверавање о мом дубоком уважењу према Вама и Вашем раду. Дубоко Вам одани Т. А. Едисон.“

Деветнаестог децембра 1908. године Толстој је записао у свој дневник:

„Желим да за фонограф припремим нешто право, блиско срцу“.

... Дошла су од Едисона два Енглеза с добрим фонографом да сниме а после репродукују глас Лава Николајевича... Данас је Лав Николајевич говорио у фонограф енглески текст. Едисонови Американци били су веома задовољни снимањем...“

СЛЕДБЕНИК ЛАВА ТОЛСТОЈА

Ево још једне странице из познанства — преко писама — између Толстоја и Едисона. Толстоју се обратио писмом неки Петар Охрименко, тесар по занимању, који је отишао у Америку као економски емигрант, молећи га да се овај заузме код Едисона да га велики проналазач прими у службу. Толстој је испунио молбу свог земљака и писао Едисону. Секретар великог проналазача нашао је Охрименка који је у међувремену био нашао запослење и обећао му да ће се, у случају да остане без посла, у Едисоновим радионицама увек наћи једно место за њега.

Године 1911. Охрименко се вратио у Русију. Дошла је и октобарска револуција. Охрименко је био изабран за делегата на првом заседању Совјета.

У документу који је као делегат поднео Совјету Охрименко је у рубрици „партијска припадност“ написао: „Следбеник Лава Толстоја“.

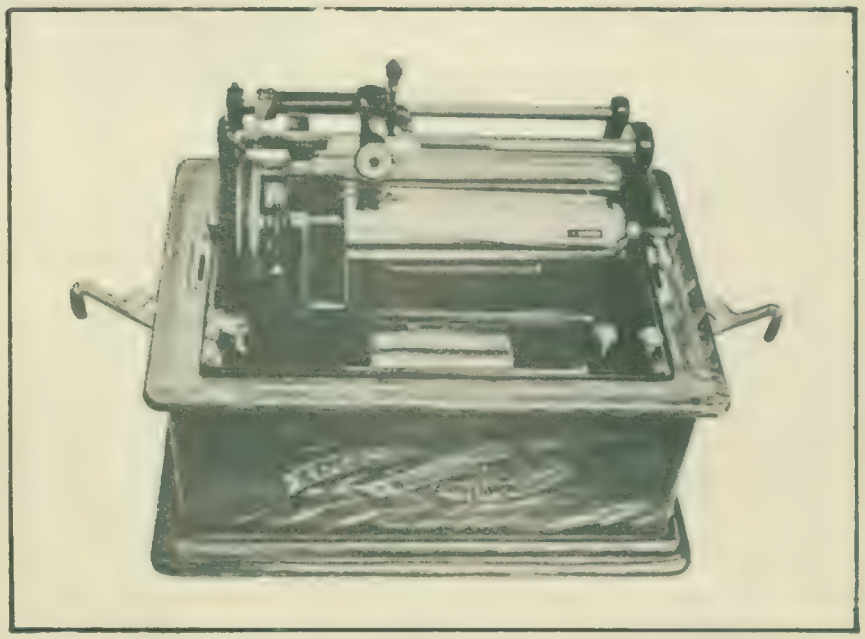

ФОНОГРАФ КОЈИ ЈЕ ВЕЛИКИ ПРОНАЛАЗАЧ ПОКЛОНИО ВЕЛИКОМ ПИСЦУ

ДЕНИС МАЈСТОР КВАРИШ

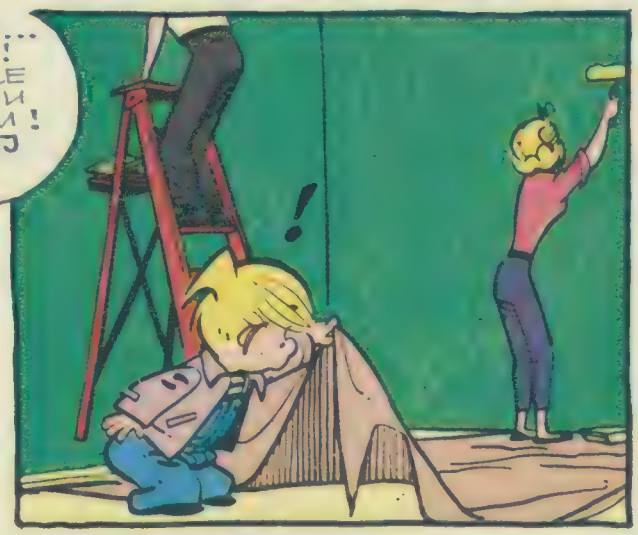

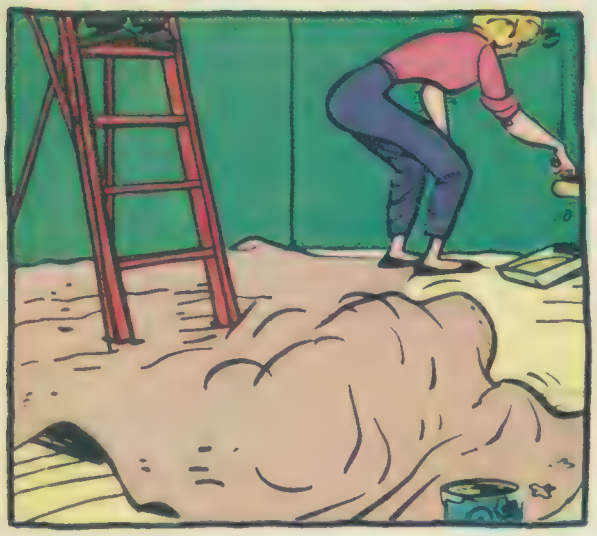

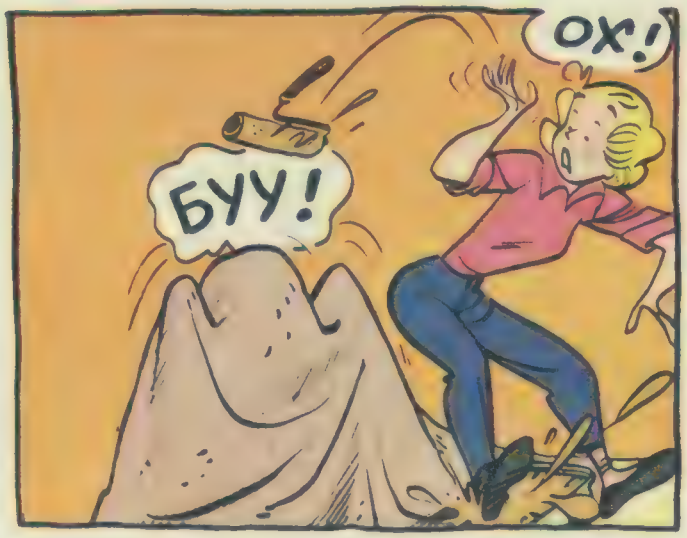

ШТА ЈЕ ОВО?

Шарени стаклићи у чаробној кутији календоскопа, комадић исечен с веселе циркуске шатре или тканина коју су модни креатори припремили за идућу пролећну сезону? Не, ништа од свега тога. То кристали шећера, увећани 60 пута, блистају у поларизованој светлости. Да би их снимио, фотограф је растворио шећер у води и раствором премазао плочицу која се ставља под микроскоп. Када је почело испаравање, прво „семење" кристала образовало се у левом горњем углу. Да би привукли шећер који је још остао у раствору, кристали су почели да расту пробијајући се кроз течност и затварајући је у сићушне мехурове који се на снимку виде као тамне мрље. Сваки кристал одбија светлост под другим углом и зато изгледа да је другачије боје.

ЧОКОЛАДА
•КЛИ КЛИ•

МЛЕЧНА ЧОКОЛАДА ПУЊЕНА ПРИРОДНИМ ВОЋНИМ КРЕМОВИМА

УЧЕСТВУЈТЕ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ „КЛИ — КЛИ"!

Сваки онај читалац који на адресу: **„ЗВЕЧЕВО", Славонска Пожега, (за конкурс „КЛИ — КЛИ")**, пошаље своје оригиналне стихове на тему **ЧОКОЛАДА „КЛИ — КЛИ"**, учествоваће у наградном конкурсу на коме ће бити подељено 50 колекција наших чоколада. Број стихова није ограничен!

(Сва ауторска права на награђене текстове прелазе на „ЗВЕЧЕВО")

„Звечево" СЛАДИ И НАГРАЂУЈЕ!

ДЕЦО! Non-stop наградна игра „ЗВЕЧЕВА" још увек траје! Сва обавештења тражите у продавници у којој купујете чоколаде „ЗВЕЧЕВО".

ЗНАТЕ ЛИ ?

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. ВИТРАЖ

1. Слика на стаклу. 2. Стари намештај. 3. Излог.

2. ЈАРАН

1. Врста пшенице. 2. Драган. 3. Оков.

3. ЛУПИНГ

1. Рвачки захват. 2. Бродолом. 3. Акробација авионом.

4. ПАРАКУВАР

1. Шеф кухиње. 2. Бродски кувар. 3. Помоћник кувара.

5. СЕГРЕГАЦИЈА

1. Крвни притисак. 2. Бојкотовање црнаца. 3. Лековита биљка.

ОДГОВОРИ:

1. Приказ на квадратним готовог стила се сликама од разнобојног стакла. Сликарство на стаклу.
2. Дарац, поклон.
3. Обрад авионом за 360° у вертикалној равни. Веома сложа ваздушна акробација.
4. Помоћник кувара.
5. Просторно, друштвено и правно изједначе људи неког и другог друштвеног становништва од делова.

КАД ЖАБА ВИДИ

ЧУЛО ВИДА ЖИВОТИЊА ПОДЕШЕНО ЈЕ ДА ОДАБИРА НАЈВАЖНИЈЕ УТИСКЕ

Енглески орнитолог Дејвид Лек задао је себи питање које би се могло учинити необично чак и многим његовим колегама: виде ли црвендаћи — мужјаци један другог? Јер они су често посматрали тај призор: довољно је да се у близини појави „туђинац" па да црвендаћ-мужјак заметне с њим борбу. Лек је ипак посумњао: „Можда мужјак само реагује на јаркоцрвено перје свог противника не видећи ништа друго?"

ПРЕВАРЕНИ ЦРВЕНДАЋ

Научник је извео опит: поред црвендаћевог гнезда ставио је клупче црвене вуне. И — мужјак је насрнуо на вуну таквим бесом као да се пред њим појавио супарник који се дрзнуо да продре на његову територију! Други Леков опит изгледао је овако: јаркоцрвено перје на грудима једног мужјака премазао је белом бојом и... црвендаћ као да је постао невидљив: на његову појаву крај туђих гнезда ниједан други црвендаћ није више реаговао.

У научно-фантастичним романима обично се користи тема о световима у космичком пространству који постоје један крај другог али су толико изоловани да њихови становници и не знају да имају суседе. Такви светови су, разуме се, плод маште. Али, у природи постоји једна друга појава: разне групе живих бића виде свет који их окружује сасвим другачије од осталих. Најновија научна истраживања омогућила су нам да на свет око нас погледамо и „туђим очима".

ПРИРОДА ЈЕ ЗА ЖАБУ САМО СИВИ ЕКРАН НА КОЈЕМ СЕ ПОЈАВЉУЈЕ САМО ОНО ШТО СЕ КРЕЋЕ.

Очи се често упоређују с фото-апаратом. Поређење није баш увек срећно. Непокретни фото-објектив и човечје око које ни тренутка не мирује! Посматрајући било коју ствар ми је стално „опипавамо" погледом. А ако се кретање ока нагло заустави (такви опити су вршени), тамо где је тренутак раније нечије око видело мноштво предмета и боја, појављује се само сивило без обриса и боја.

Жабе, инсекти и неке врсте риба имају очи које се не крећу. Како онда они виде свет око себе? Они га и не виде... у нашем смислу речи. Погледајте како се жаба понаша. Она непомично чучи у трави. Свуда унаоколо је тишина, жаба ни на шта не реагује као да спава. Изненада се појављује мува у лету. Жаба муњевитом брзином избацује језик и муве више нема — прогутана је. И жаба опет западе у мртвило као да околни свет за њу не постоји. У ствари он за њу и не постоји јер га она — не види.

На малу вртешку поставили су жабе а свуда око њих ставили угинуле муве. Жабе су чучале непомично не обраћајући пажњу на своју омиљену посластицу. Али, вртешка се покренула и жабе су се одмах бациле на угинуле муве крај којих су промицале. Када се вртешка зауставила, жабе опет нису виделе муве које су им лежале „пред" носом!

За жабу, док је непокретна, природа изгледа као сиви екран на којем се појављује само оно што се креће. Њој је, на пример, читав један врт само црвић који се увија или мува која лети — ништа више. Али, ако жаба почне да скаче, она за време скокова и види и налази пут између стабала и камења. Довољно је да се заустави па да за њу читав свет постане „tabula rasa" — чиста, неисписана табла.

ПСИ НЕ РАЗЛИКУЈУ БОЈЕ

Пас има, према човековим схватањима, одлично чуло вида. Међутим, пси не разликују боје јер на њиховој мрежњачи нема пигментних ћелија које преко нерава шаљу мозгу импулсе за боје. И остали, сисари, сем неких изузетака, виде свет око себе у црно-белом: контрасти су лако уочљиви а оријентација у таквом свету је лакша и једноставнија.

И за лса је веома важно да ли се предмет креће или не. Пас ће ретко изгубити из вида зеца који трчи. Али ће зато веома често протрчати поред своје жртве ако се она укочила на месту. Доскора се мислило да гоњена звер застане да би се „закамуфлирала" стапајући се с околином. Изгледа, међутим, да она то чини јер је тоиноцу теже да је види и препозна ако је непокретна.

Грађа очију такође није случајност. Коњи, на при-

СПОРТСКИ КЛИОК

БОСОНОГИ ПОБЕДНИК

Етиопљанин Абебе Бикила, који је босоног победио у маратонској трци на олимпијским играма у Риму, да би свој успех поновио и у Токију претрчао је стазу нешто дужу од 42 километра просечном брзином од 19 километара на час.

УВЕК НА ПОДУ

Амерички боксер Етрбаинг био је за једанаест година, од 1922. до 1933, нокаутиран 127 пута. То значи да је у просеку сваког месеца доживљавао по један нокаут.

ЗЛАТНИК У РУЦИ

Када су 1863. године у Енглеској донесена нова правила за фудбал којима је, између осталог, играчима било забрањено да лопту додирну руком, тренер тима из Шефилда давао је сваком играчу по златник у руку да не би подлегли искушењу и рукама зграбили лопту.

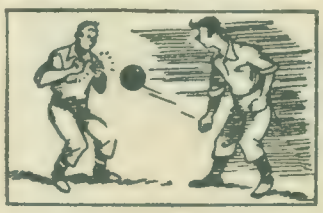

УСПЕХ И НЕУСПЕХ

За време једне фудбалске утакмице одржане у оквиру такмичења за првака Енглеске за 1922. годину, вођа навале Минтер дао је седам голова. И поред тога његов тим је ту утакмицу изгубио са 7:8.

МУВУ?

мер, имају хоризонтално постављене зенице: на ливадама и равним, отвореним просторствима такво „водоравно" посматрање је ефикасније. Мачке и лисице, пак, имају вертикално просечене зенице: код такве грађе очију лакше се у трави нађу мишеви и птице на дрвећу. Начин живота, закључују научници, формира орган чула вида.

СВЕТ ЈЕ ОНО ШТО ЦВЕТА

Кад би човек могао да кроз лептирове очи погледа плавокосу главицу неке бебе видео би необичну слику: хиљаде главица и изнад њих хиљаде сунца. Лептирово око састоји се од хиљаду окаца од којих је свако мали прозор у свет. Лептир ипак не види хиљаду ликова посматраног предмета већ један. Али ка кав! Дечје лице изгледа му као нешто округло и црнпурасто али зато плава коса подсећа на џунглу од златастих лијана при чему свака влас изгледа већа од самог лептира. Многоока структура лептировог ока „филтрира" лик: детаљи важни у борби за опстанак се повећавају и истичу а непотребни — смањују.

Када би инсекти све видели у природној величини, они би се једноставно изгубили у свету који их окружује. Хоризонт је за пчеле удаљен не километрима, као за човека, већ метрима и због тога пчели не очи могу да повећају латицу руже до размера рафлезије — највећег цвета на свету. Пупољци већ не привлаче њену пажњу. Шума, поље, ливаде за пчелу су сазвежђе љубичица, љиљана, висибаба или јабуковог бехара. Човек не може ни да замисли колико је тај свет леп. Јер, поред обичних боја пчеле виде још и ултраљубичасто зрачење па због тога за њих бела рада није бела већ је украшена пурпурним кружићима.

ЦРВЕНДАЋ ВИДИ ЈЕДИНО ЦРВЕНО ПЕРЈЕ НА ГРУДИМА СВОГ ПРОТИВНИКА И — НИШТА ВИШЕ.

СВЕТ ЈЕ ОНО ШТО ЈА НЕ ЗНАМ

Јарко обојени „белези" главне су оријентационе тачке које је природа поставила у сложеном птичјем свету. Дневне птице морају да разликују боје да би могле кљуном да ухвате бубицу или да се спусте на жбун купине. Чуло вида код птица прилагођено је њиховом животу на великим висинама. Због тога јарко изражени „белези" који омогућавају да се у магновењу по једном детаљу препозна цео предмет, играју велику улогу у животу птица.

То је и објашњење необичног понашања црвендаћа-мужјака, који бесно насрће на клупче црвене вуне а не примећује живог супарника чије је перје обојено бело. Примећује се карактеристично обележје а не цео предмет!

Сви живи организми виде. Виде чак и они који немају очи. Морска звезда „види" помоћу сићушних тачкица осетљивих на светлост које се налазе на врховима њихових кракова. Ни морски јеж нема очију и „гледа" деловима коже осетљивим на светлост.

СВЕТ — ТО ЈЕ КОСМОС

На Земљи и за време космичких летова, овим у садашњем обиму, човек може да буде задовољан својим очима. Али, ближи се време дужих експедиција у космос. Човек ће стићи на планете где је природа другачија од ове на Земљи. А наше чуло вида прилагођено је условима на нашој планети. Па и у тој, природној средини, догађају се грешке: фатаморгана понекад изгледа толико природна да човек мора да има прилично искуства да не би потрчао према лажном језеру или шуми искрслој на хоризонту. Неће ли у другим условима, на другим световима где човек још није стигао да стекне искуство, очи приређивати неочекиване шале? Неће ли космонаути примити неку венеријанску фатаморгану за истину? То је у принципу могућно. Научници нас, на пример, упозоравају да ће на Венери, због специфичности њене атмосфере, човек моћи испред себе да види. . . своја сопствена леђа.

Научници, ипак, не мисле да ће човеку бити тешко да се снађе у другим световима. Захваљујући оптичким, радио-локационим и другим инструментима човек је „побољшао" своје чуло вида. Можда ће се на другим световима он више служити њима но својим очима. Можда ће он чак морати да стално носи некакве, рецимо, електронске наочаре. А можда ће бити сасвим супротно. Можда ће у неком другом свету човек открити нека својства својих очију која се на Земљи нису могла испољити. Ко зна?

МЕРЕЊЕ БЕЗ МУКЕ

Чак и жена ненавикнута на теже физичке послове може без по муке да помоћу нове ваге измери сандук тежак до 500 килограма. Папучица на врху ваге подвуче се под ивицу сандука, вага се нагне мало уназад и већ се тежина може прочитати на скали. Вага је израђена у Немачкој.

РОБОТИ КОНТРОЛИШУ КЛИМУ

Хенрик је од гвожђа а Маргарета од алуминијума. Свет су угледали у лабораторији за изучавање проблема топлотне изолације у Копенхагену. Помоћу веома осетљивих апарата уграђених у њихова тела Хенрик и Маргарета ће савесно контролисати климу — температуру, чистоћу и влажност ваздуха — у великим пословним просторијама.

Обуставити претплату

Неки енглески лист донео је једном, погрешком, вест да је умро књижевник Радјард Киплинг, аутор познате „Књиге о џунгли". Кад је прочитао вест, Киплинг је написао главном уреднику:

„Пошто сте ви добро обавештен лист, та вест мора да је тачна. Због тога вас молим да ми обуставите слање вашег листа на који сам иначе годинама претплаћен, пошто ми као мртвом више неће бити потребан".

ДИПЛОМАТСКА СНАЛАЖЉИВОСТ

Лорд Понсбони, енглески дипломата из 19. века, био је познат по својој хладнокрвности, такту и брзом сналажењу у тешким ситуацијама. Једном се турском султану, на чијем је двору Понсбони био енглески амбасадор, учинило да му чланови дипломатског кора не указују довољно дубоко поштовање. Због тога је наредио да се уместо обичних врата поставе толико ниска, да су страни дипломати морали да улазе кроз њих готово пузећи. Када је Лорд Понсбони долазећи султану на разговор, први пут морао да прође кроз та врата, застао је за тренутак а он да се спустио на колена и лактове и кренуо натрашке тако да је султан најпре угледао бели свилени сатен његових панталона.

Пикасова помоћ

Шездесет студената сликарске академије из Нице желели су да виде изложбу Пикасових слика приређену прошле године у Паризу. Да би сакупили новац за пут, студенти су организовали продајну изложбу својих слика. Међутим, нису сакупили ни толико да би стигли до Париза а камоли за боравак у њему и повратак у Ницу. Пикасо је некако сазнао за овај случај и послао је студентима један свој цртеж уз кратку поруку: „Покушајте с овим". За цртеж се одмах нашао купац и свих 60 студената провели су три дана у Паризу.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЈМОНД
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

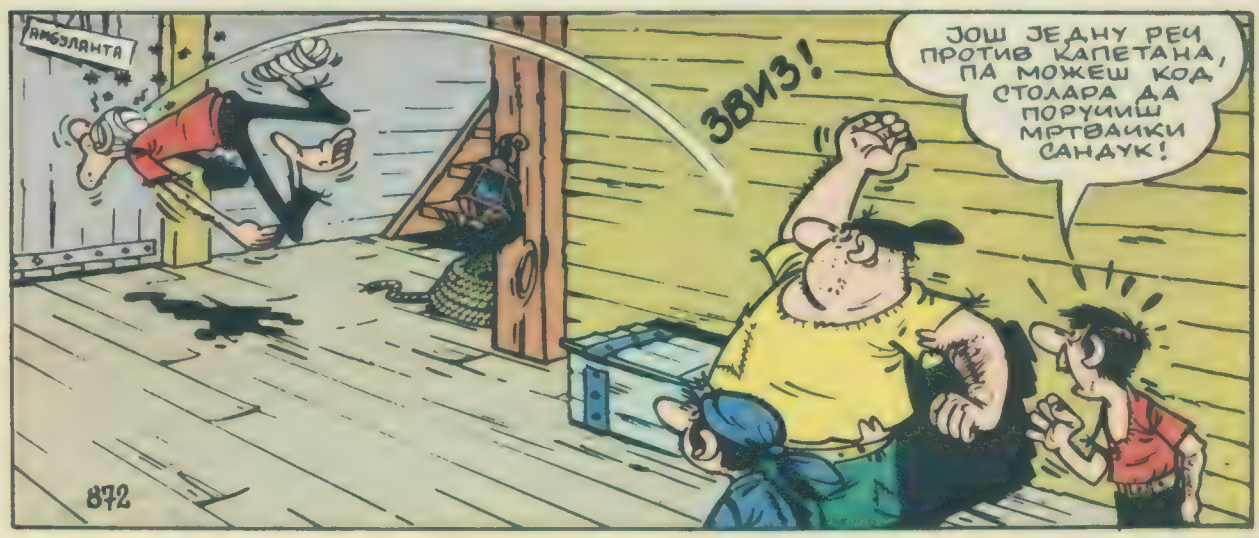

УЦЕЊЕНИ ТИГАР

КАД ЈЕ ЧУВЕНИ ЛОВАЦ ФИШЕР СТИГАО У ОБЛАСТ МАДИЈА ПРАДЕШ ТИГАР ЈЕ ВЕЋ УСМРТИО ДЕСЕТ ЉУДИ

Чим се разданило сељак Хоба кренуо је у џунглу са женом и дететом да беру ситу за метле. Његово село Адаир у Централној Индији налази се на самој ивици шуме. Нису се журили. Хоба је ишао први и кад је крочио у густиш изненада га је нешто силовито шчепало за врат. Одмах је знао — то је сигурно он. Тигар — људождер,онај о коме круже приче по целој области Мадија Прадеш и који је већ убио десетак људи.

У почетку се није ни бранио: скаменио се од страха. Али, постепено, док га је тигар вукао дубље у џунглу, храброст је почела да му се враћа и он је повикао жени да се што пре удаљи и доведе помоћ. У исто време размишљао је како да се извуче из смртоносног загрљаја. Срећом, око врата је имао широк каиш који га је штитио од убода трске а сада није дозвољавао тигру да му зарије зубе у врат. Журећи се да га што даље одвуче, тигар — убица се није заустављао. А онда је Хоба угледао на земљи дебљу грану. Брзо ју је дограбио и почео њоме да боде тигра. Звер је заурлала и нагло пустила човека. Хоба га погодио у болно место.— тигар је храмао на једну шапу. Избезумљен од бола, бацио се на Хобу свом снагом својих снажних шапа. Али мада је Хоба вешто баратао мотком као копљем тигар је ипак успео да га неколико пута закачи по лицу и левом рамену. Свакако би се у овом двобоју Хоба рђаво провео да му није стигла помоћ . . .

У време кад се овај догађај одиграо тигар — убица који је напао сељака Хобу био је осуђен на смрт и уцењен на око 300.000 динара. Иако је сума била велика нико од домородаца није се усуђивао да крене у лов на тигра — убицу.

Власти су одлучиле да позову чувеног енглеског ловца Вилијама Фишера који је за собом имао трофеје најкрволочнијих звери, из свих крајева света.

Рекорд тигрице Чампават

Појава тигрова човекоубица није реткост у Индији. Просечно сваки стоти тигар постаје човекоубица. За то има више разлога. Први је — храна. Одраслом тигру потребно је најмање двадесет килограма меса за оброк. Врло често тигар постаје човекоубица кривицом самих људи. Ако се догоди да га домороци или ловци ране а он успе да побегне, готово обавезно почиње да убија. Најчешће напада жене, старце и децу и кад једном почне да убија људе чини то све док га не убију.

Тужан рекорд носи чувена тигрица Чампават из Непала и Кумаона која је у току пет година убила 436 људи.! Није редак случај да и тигрице постају човекоубице. И ту је у питању храна само не за њих већ за младунце.

У Индији постоји још један веома важан разлог што тигрови почињу да убијају људе. То су велике епидемије заразних болести. У њима на хиљаде људи се због верских обичаја Индијаца не сахрањују, већ се бацају у провалије или остављају у џунгли. Тада тигрови лако долазе до хране, навикну се на људско месо и настављају да нападају људе све док их ловци не убију.

Кад је ловац Вилијем Фишер стигао почела је хајка на тигра људождера. Ево како Фишер описује овај лов

„Сачекао ме овдашњи ловац Ајакумар који ми је одређен за водича. Говорио је добро енглески. Испричао ми је да је тигар убица изненадио једног сељака и његову жену док су радили на њиви. Док се жена одмарала у хладу на ивици њиве њен муж је узео лук и стрелу и пошао у непосредну близину да нешто улови. Али тек што се удаљио двадесетак метара када се изненада појавио тигар, шчепао жену за врат и одвукао је у шуму. Чувши врисак човек је појурио натраг али све је било касно. Пробијајући се са лакоћом кроз густу џунглу тигар је одвукао жену. Муж је потрчао у село за помоћ, али док су се мештани сакупили већ је пао и мрак. А по мраку нема тог домороца — па ни ловца — који ће кренути у потеру за тигром.

У току прва три дана мог лова убица је у том крају усмртио још две жртве. Сеоски старешина Рајпура дочекао нас је веома потиштен. Само дан раније његова жена је пошла у шуму да донесе мало дрва за потпалу и више се није вратила.

Светлост против тигра — убице

На терену великом преко педесетак километара тигар — убица се понашао као прави кабадахија убијајући час у једном селу час у другом. Стизали смо увек са закашњењем. У току тронедељног боравка у том крају настрадало је укупно седам жена, једно дете и један старац. Мештани су почели да ме гледају некако с неповерењем; мислили су да избегавам да се сретнем са убицом.

Када смо стигли у село Адаир срели смо Хобу. Он је био последњи нападнут. Раме и глава били су му завијени, а на лево око није видео. Предложио нам је да пође са нама да нам покаже где га је тигар напао. Пошто сам из искуства знао да се тигар убица задржава у близини места где му није пошло за руком да савлада жртву све док не постигне свој циљ, пристао сам. Набавио сам једног бивола и наредио да га вежу у близини чеке коју смо на брзину подигли. На чеки сам остао сам са водичем кога сам научио како да упали флеш лампу ако се тигар појави.

Ноћ је била тамна као тесто. Комарци су нас нападали целу ноћ. Џунглом је владала тишина коју је само с времена на време реметило мукање бивола. Пред зору зачули смо режање тигра. Дрхтао сам од нестрпљења. Нисмо дуго чекали. Биво је почео да муче као побеснео. Затим су се чули неки потмули ударци а онда ломљење костију. Када сам поверовао да се тигар потпуно предао черечењу бивола, дао сам знак водичу да упали лампу. Изненађен, тигар је подигао главу. Гађао сам га тачно међу рамена, иза главе. Погодио сам га али не смртоносно. Опет је успео да ми умакне.

Чим је свануло кренули смо у потеру. Али, знајући да ништа није опасније од рањеног тигра, потерали смо биволе испред нас да би смо на тај начин открили тигра. Са гоничима бивола налазио се и Хоба. И одједном, појавио се тигар — убица као да је из земље изникао. Појурио је између бивола и устремио се право на Хобу! Била су то само два или три скока. Хоба је срећом имао копље у рукама. Успео је да издржи први налет. Нанишанио сам и из непосредне близине сасуо метке право у главу убице — тигра. Лежао је огроман, непокретан и безопасан. Па ипак нико га није могао погледати а да не задрхти од страха. Т. Ч.

КАО ДА ЈЕ ИЗ ЗЕМЉЕ ИЗНИКАО ПОЈАВИО СЕ ТИГАР-УБИЦА.

КРАЉ ВАРАЛИЦА

Пре 275 година у списак замкова који су били у поседу краљевског двора, енглески краљ Чарлс II ставио је и замак Филингарн у Велсу. За одржавање дворца у то време се редовно издвајало из државног буџета 75 фунти и 10 шилинга. Али недавно се разјаснило да такав замак нити је постојао нити данас постоји. Ова доста примитивна превара објашњава се потребом да се из државне касе извуче што више новца за краљевске расходе.

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

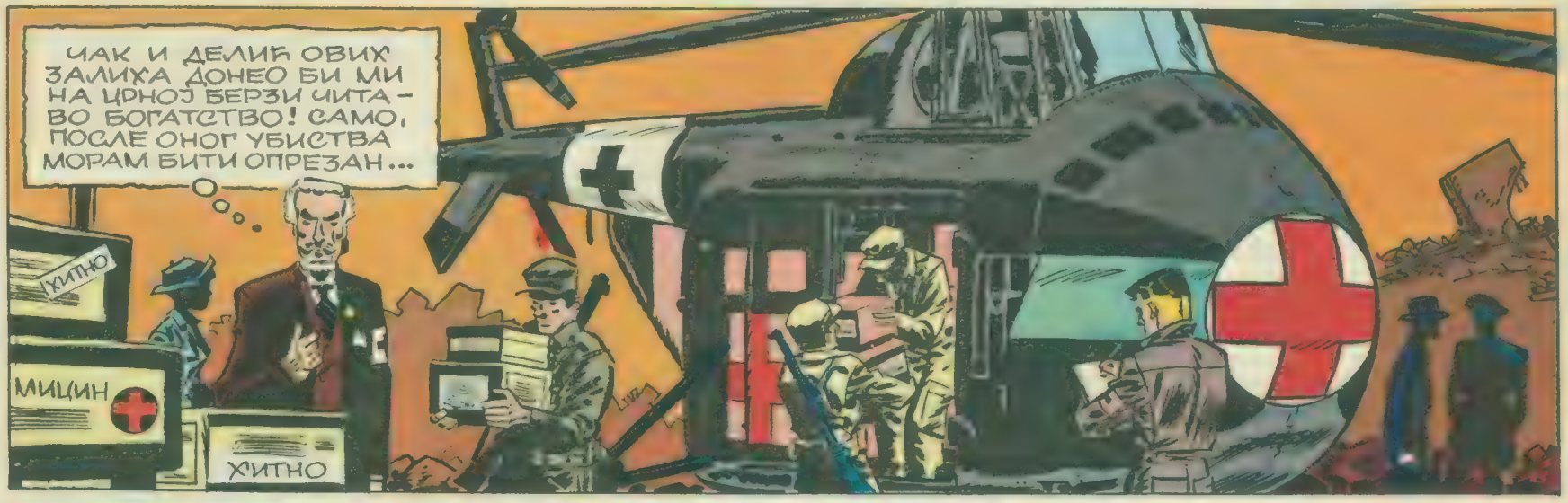

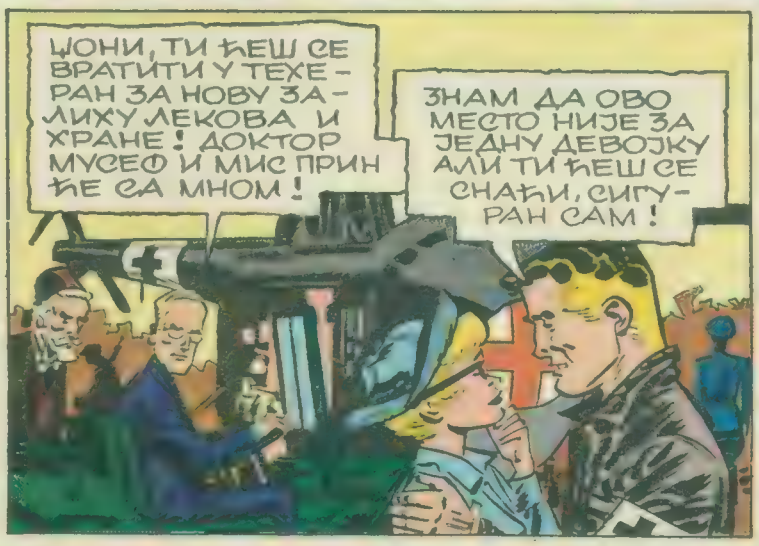

© King Features Syndicate, Inc., 1.

РАСПОРЕД ЧАСОВА

Понедељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак	Субота

ХУМОР **

— Будите мирни, госпођо. Ваш син ми уопште не смета.

БЕЗ РЕЧИ

— Пљунути отац!

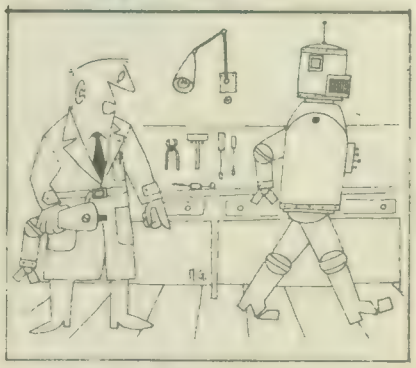

— Врати се назад, будало, још те нисам завршио.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

И ПОСЛЕ СЛАБЕ ЖЕТВЕ ТРЕБА СЕЈАТИ

(Сенека).

ФИЛМ О ЛАБУДИМА

СНИМАЋЕ СИН СЛАВНОГ ИСТРАЖИВАЧА СКОТА

Сећате ли се трагичне судбине познатог енглеског истраживача Роберта Ф. Скота? Године 1912. изгубио је живот у орцу сурове ледене пустиње Антарктика. Заједно с још тројицом чланова своје експедиције Роберт Скот се враћао с Јужног пола где је побо британску заставу поред Амундсеновог стега. Овај га је, у великој трци за освајање Пола, претекао за свега неколико дана.

Умирући у белој пустињи храбри истраживач промрзлим прстима уноси последње белешке у свој дневник. У својој књизи „Звездани часови човечанства" Стефан Цвајг прича: „Укоченом руком Скот још успева да напише своју последњу жељу: „Пошаљите ово мојој жени!" Али, пред страшним сазнањем неизбежне смрти он прецртава речи „мојој жени" и изнад тога пише: „мојој удовици". У поруци жени он је преклиње да чува најдратоценије наслеђе — њиховог трогодишњег сина Питера..."

Питер Скот постао је сликар, али је у свету много познатији као природњак. Наследивши од оца страст за путовања, Питер Скот је са експедицијом обишао Аустралију, Африку, Антилска острва, истраживао канадски Арктик, Галапашка острва. Потпуно се посветио природним наукама, и председник је Британског фонда за очување природе. Он је и један од оснивача великог резервата у Слимбрицу где су се нашле на окупу готово све врсте птица-пловуша.

Мали колектив ентузијаста заљубљених у рад којем су се посветили, не само да чува и негује тај свет крилатих већ се, предвођен Питером Скотом, бави и веома озбиљним научним радом. Где се завршавају научне лабораторије и где почиње стан Питера Скота — тешко је рећи. Огромни стаклени зидови гледају на језеро пуно острваца. А по језеру пливају птице. Небројено много птица! Ту су и лабудови, и гуске, и пловке и гњурци и арктичке птице — долетели из готово свих крајева света.

Лабудови су страст целе породице Скот.

Питер Скот је написао текст-коментар за енглески филм „Приватни живот зимовке" који је на V међународном филмском фестивалу у Москви добио сребрну медаљу. Сада се спрема да сними дугометражни филм о лабудовима који живе и гнезде се у тундрама севера а зимују у Слимбрицу. Лабудови су веома верни брачни другови: једном сједињени остају заједно све до смрти једног од њих. Питерова кћерка Дафила већ је изабрала пар лабудова који ће бити главни јунаци тог филма.

СВАКИ ЛАБУД ИМА ДРУГАЧИЈЕ ЛИЦЕ

ПИТЕР СКОТ ПУШТА ОБЕЛЕЖЕНУ ПАТКУ

ДЕЦО, МАМЕ, ТАТЕ И СВИ ОСТАЛИ, ОД ДАНАС, СВУДА СВАКОГ ДАНА СОМБОРСКИ СЛАДОЛЕД

SOMBOLED

ПРОИЗВЕДЕН ПО ДАНСКОЈ ЛИЦЕНЦИ, НАЈЛУКСУЗНИЈЕ ОПРЕМЉЕН. НАЈБОЉИ У ЕВРОПИ! НАЈЧУВЕНИЈИ У СВЕТУ!

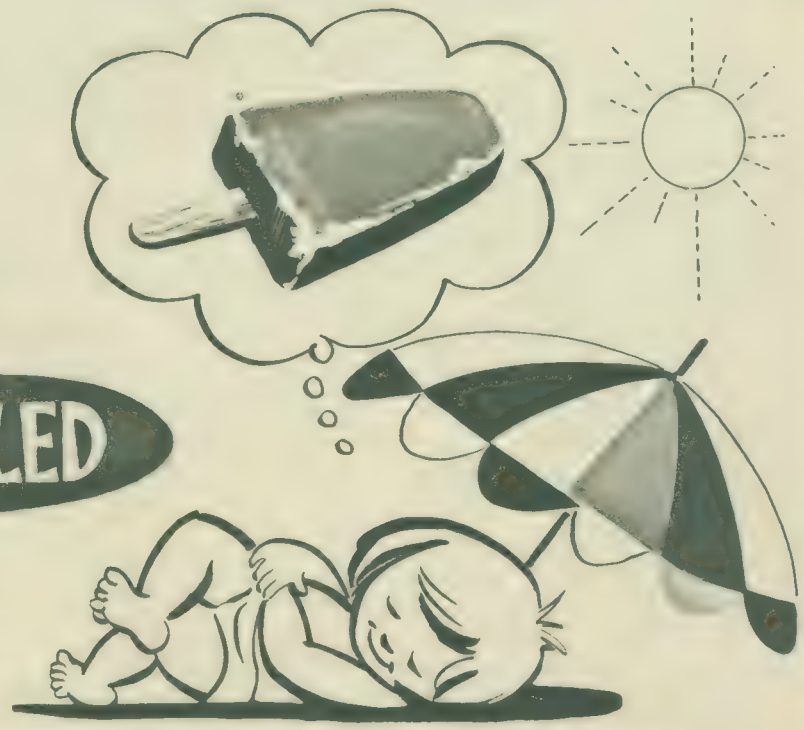

ПРОИЗВОДИ ПОЉОПРИВРЕДНО-ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ »СОМБОР«

МАЛИ ДЕТЕКТИВИ

ОТКРИЈТЕ ИМЕНА

У сваком од ових цртежа крије се име, презиме или надимак неке познате личности, наше или стране. Орао вас подсећа на презиме... које?

РЕШЕЊЕ

1. **Орловић** Миha; 3. **Ступица Мира** (и Бојан); 2. **Чкаља**; 6. **Вук Караџић**; 5. **Змај** Јова; 7. **Лубарда** Петар, сликар; 8. **Сремац** Стеван; 9. **Лав** Толстој; 4. **Капица** Петар, совјетски физичар; 10. **Соколовић** Мехмед-паша; 11. **Зубовић** Анида; 13. **Ковачевић** Саво; 12. **Крилов** Иван, руски баснописац; 14. **Пушкин**

БРОД И ШУМА

ВАН ФОГТ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ДО ПОДНЕ БРОД ЈЕ ЋУТАО. А ОНДА, СТОТИНАК ВРАТА СЕ ОТВОРИЛО И ИЗ СВАКИХ СЕ ПОЈАВИО ПО ЈЕДАН ЛЕТЕЋИ АПАРАТ

Шума је живела и дисала, обасјана треперавом светлошћу далеког Сунца. Опазила је присуство свемирског брода кад се већ доста приближио пошто је пробио лаку маглу високе атмосфере. Ипак, исконска мржња Шуме према свим страним Стварима није одмах зазвонила на узбуну.

Десетинама и десетинама хиљада квадратних километара, корени Шуме су сезали дубоко под земљу, а крошње њених безбројних стабала благо се повијале под миловањем леног поветарца. Иза Шуме пружали су се брежуљци и планине, а уз ивицу огромне мочваре уздизале су се друге, исто тако простране и снажне Шуме.

Шума се нејасно сећала да је већ једном морала да спасава земљиште од неке неодређене претње, али сад јој је постајало јасно каква је то опасност била: она је долазила од свемирских бродова сличних овоме који је управо силазио с неба. Шума се више није добро сећала како је некад успела да се одбрани, али је знала да је морала да се бори.

ПРВА ОДБРАНА

Свемирски брод видео се све јасније, и сад кад се спустио на терен, учинио се Шуми много већи него што је просудила из даљине. Апарат је претећи прелетео изнад Шуме, а затим се спустио још више не водећи рачуна о врховима стабала. Неколико грана се преломило, друге су се запалиле, затим су почеле да се руше читава стабла. Брод је наставио да се спушта секући пролаз кроз Шуму која се увијала и јецала. Спустио се, тешко се заринуо у земљу, остављајући за собом три километра пута отвореног ватром, стотине стабала која су дрхтала на светлости Сунца као дуга и болна рана.

Одједном се Шума сетила: све се ово већ десило, на исти начин, раније. И сад је знала шта треба да чини.

Почела је да откида од себе повређене делове. Касније ће послати ново семе да замени уништено, али привремено је морала да прихвати ову делимичну смрт. И да поднесе понижење од страха, страха обојеног бесом што мора да прихвати у свом рођеном телу и на свом земљишту тежину те машине начињене од неке стране материје, за њу непријатељске и рушилачке.

Сва напета а, опет, несигурна, Шума се припремила за први напад. Почела је да расте свуда око брода.

Стабла су расла по метар у минути, са огромним бесом; пузавице су се обавиле око стабала и створиле снажну и непробојну завесу изнад брода, повезујући се с лијанама с друге стране. Корење се на оба краја увукло дубље у земљу, причврстило се у срце једног стеновитог слоја отпорнијег од сваке металне конструкције. Дебла су добила гигантске размере а лијаче су постале велике и снажне као најснажнији каблови.

У МРЕЖИ КАБЛОВА

Кад је сумрак пао на тај први дан борбе, брод је већ лежао под хиљадама тона зеленила које је било толико густо да га је потпуно сакривало.

Шума се припремала за коначни обрачун.

Чим је свануло, ситне жилице корења почеле су да ударају о метал с доње стране брода: у почетку, жилице су биле микроскопске, њихов пречник није био већи од неколико атома, па ипак су метални зидови падали под њиховим додиром као да су од ваздуха. Продирале су без тешкоће у челик као да овај не постоји.

У том тренутку брод је реаговао. Метал се загрејао, постао је врео а онда усијан. То је било довољно: микроскопски ситни корени су се осушили и умрли.

ПРВИ НАПАД

На површини, из стотине шупљина отворених на зидовима машине, сукнули су пламенови. Почеле су да горе прво лијане, а затим и крупно дрвеће које је окружавало брод. Није то била ватра која се ширила у пламенове без контроле, ватра која прелази са дрвета на дрво црвеним језицима, већ одавно је Шума научила да контролише ватру коју изазивају громови или шумски пожари. Чинила је то веома једноставно и успешно: хитро је слала сок стаблима погођеним пожаром. Што је дрво било млађе и зеленије, упијало је више сока и дуже одолевало ватри, лучећи сок из сваке своје поре.

Али Шума је брзо приметила да ватра која избија из шупљина брода није она иста коју шаљу муње. Није то био само пламен него и — енергија! Није се хранила дрветом него живела од снаге коју је имала у себи.

И управо ово сазнање вратило је Шуми у потпуности сећање на ра-

ИЗВУКЛИ СУ ИЗ ОТВОРА УСИСИВАЧЕ И ПОЧЕЛИ ДА УВЛАЧЕ СРЕБРНУ ПРАШИНУ.

УКЛЕТА ХОРДА

није битке. Живо се сетила: била је то битка да ослободи своју планету и себе једног брода сличног овом.

Почела је да се повлачи од брода и пустила је да се густа мрежа стабала и лијана која га је заробила исцепа. Повукла је сокове и пустила их у другу одбрамбену линију.

Стабла око брода, без влажности сока, нагло су почела да горе. Ноћ је била осветљена пожаром као да се вратило Сунце.

Ватра-енергија престала је да избија из брода.

Ужурбано, мада нерадо, Шума је покренула свој ненадмашан систем борбе да се ослободи уљеза. Ужурбано, јер је знала да је ватра-енергија могла да уништи читаве шуме; нерадо јер ће метод који треба да употреби изазивати на њеном зеленом и снажном телу још страшније опекотине од оних које је изазвала ватра,енергија непријатеља. Али, није имала други избор.

ОПЕРАЦИЈА 235

Десетине хиљада корена спустило се према стеновитим слојевима. Микроскопски корени, дрхтави од нестрпљења, увукли су се у неприступачне минерале и веома сложеним процесом осмозе, извукли из њега зрнца тврдог минерала. Била су то микроскопска зрнца, као и корени који су раније продирали у челик апарата, довољно ситна да би соком могле да теку лавиринтом великих корена.

Ускоро су се хиљаде а затим милиони тих микроскопских зрнаца кретали жилама дрвећа и почели да провирују. Иако је свако од тих зрнаца било невидљиво, на земљишту на које их је Шума истресала свуда око брода када се Сунце појавило на хоризонту, сребрни одсјај широк три стотине метара окруживао је уљеза.

До подне, брод је ћутао. Али када је сунце било у зениту, стотинак врата се отворило и из отвора су изашли мали летећи апарати који су се спустили на терен покривен сребрнастом прашином. Извукли из отвора усисиваче и почели да увлаче, као жедна уста, сребрну прашину.

Радили су читаво после подне и, један час пре заласка Сунца, пумпе малих машина су сасвим усисале сав бели прах: више од дванаест тона Урана 235, драгоцен хемијски елеменат без којег се не би могли замислити нуклеарни реактори и атомска енергија.

Затим су мали апарати опет ушли у брод, а ситна бића у скафандрима која су била сишла да би сместила покупљену прашину, затворила су за собом отворе. Велики брод у облику торпеда лагано се одлепио и одлетео према небу где је сунце умирало у пурпурном сјају.

Шума је одахнула с олакшањем. Непријатељ је истеран. Победила је Шума. Али осећала је да се све неће завршити са ранама од пожара, ранама које ће брзо моћи да излечи, шаљући сок у корене.

* * * * * * *

Планетом је опет завладао мир.

Сунце је сјало, Шума је живела и дисала десетинама и десетинама хиљада километара. Њени корени су сезали дубоко под земљу, а крошње њених безбројних стабала лено су се љуљале миловане поветарцем.

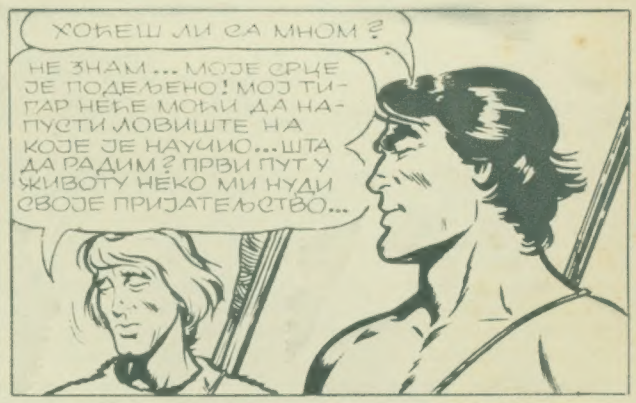

ПОДСЕТНИК

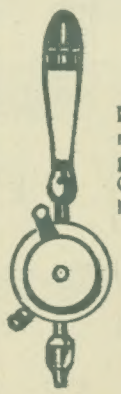

Изванредна бургија са 9 „игала" разних дебљина. Самоуслуга „Дорћол", Јованова 41. 44 н. дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС ♥♥♥♥♥

УЧИТЕ ЈЕЗИК СЛУШАЈУЋИ

За све оне који желе да науче неки страни језик продукција грамофонских плоча РТБ издала је на својим плочама „курсеве језика". Слушајући плоче уче се речи, затим како се склапа реченица и, што је најважније, тачан изговор. На овај начин можете научити енглески, немачки, руски, француски или италијански језик. Исто тако постоји и курс српскохрватског језика. Сем последњег који стаје 90 нових динара, свим осталим курсевима **цена је 70 нових динара.**

Borovo

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Има већ 2 године како скупљам салвете. Зато молим све читаоце „Забавника“ да ми пошаљу своје дупликате. **Марина Милошевић**, Кнегиње Љубице 4/12 Зајечар

Желим да се дописујем са својим вршњацима из земље и иностранства. Имам 13 година и скупљам разгледнице и фотографије глумаца, певача и животиња. **Драгана Јанковић**, Бранкова 12. Београд.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе земље. Имам 9 година, скупљам салвете и разгледнице. Ко жели, нека ми се јави. **Светлана Радоњић**, Солунска 21, уч. III разреда основне школе „Браћа Барух“ Београд.

Желео бих да се дописујем с читаоцима „Забавника“. Имам 20 година. Волим размену разгледница. **Рајко Пушица**, Пријепоље, Поштански фах 5.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Ученица сам III разреда. Скупљам салвете, разгледнице, марке и сличице из животињског царства. **Љиљана Аџић**, Ивана Цанкара бр. 33 Земун.

Имам 15 година и желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из земље. Иначе мој хоби је сакупљање фотоса поп-певача. Обожавам „Манкисе“ и Џими Хендрикса. **Гордана Поповић**, Облаковска 61, Београд.

Ја имам осамнаест, моја сестра шеснаест година и већ одавно желимо да стекнемо добре пријатеље у иностранству: да сазнамо шта раде, уче, како се забављају, шта воле? Хтеле бисмо да се ближе упознамо путем дописивања на немачком језику са младима из Амстердама и Копенхагена. Нас две јако волимо Алека Гинсберга, Донована, поезију, књижевност, филм, позориште, Гогена и Ван Гога. Обе пишемо песме и приче, цртамо и скупљамо марке. Али, постоји проблем: адреса немамо, и ако нам ви не помогнете, не знамо ниједан начин да до њих дођемо. Унапред хвала. Ваше сталне читатељке **Дуда и Сека**.

У својој колекцији имам велики број салвета и дупликата и желела бих да их путем писама размењујем с читаоцима „Забавника“. **Весна Палић**, Први булевар 26, Нови Београд.

Имам 15 година и желео бих да се преко писама упознам с друговима и другарицама из наше земље. **Србољуб Ристић**, Мирослава Зоцића бр. 33а Параћин.

Имам 15 година и идем у III разред основне школе. Скупљам марке. Већ сам скупио 600. Један део тог „богатства“ сам излепио и испунио цео албум. Још ми је остало 200 неналепљених марки јер немам албум. Зато молим читаоце „Забавника“ да ми уколико су у могућности пошаљу један албум за марке поштом, наравно на откупнину, и ја ћу све то платити поштено. А са другом или другарицом или било с ким ко ми пошаље албум наставићу да се дописујем. Желим и да се дописујем с друговима из ЧССР. **Момчило Живковић**, ученик, Горњи Бањани код Горњег Милановца.

* укрштене речи *

Водоравно: 1) река у средњој Азији, 6) највиши суд у старој Атини, 8) целокупни, 9) острво у Јадранском мору, 11) име и презиме познатог француског књижевника („Јадници“), 14) два самогласника, 15) аустријска новинска агенција, 16) слово латинице, 17) град на Јадрану, 19) два слова, 20) предлог, 21) део коњске опреме, 22) предлог, 23) бандера, 25) аутомобилска ознака за Ваљево, 26) драг, 27) скраћеница за аутономну покрајину, 29) разређена магла, 32) данце, 33) острво на Јадрану, 34) слика рађена воденим бојама, 37) чувени аустријски психолог (Алфред).

Усправно: 1) вешта превара, 2) два самогласника, 3) планински ма сив у Бугарској, 4) иницијали познатог руског физиолога, 5) врста мајмуна, 6) ваздушно превозно средство, 7) речна риба, 8) целокупно, 10) птица певачица, 12) тигањ, 13) хемијски знак за радијум, 18) врста инсекта, 19) аустралијска птица тркачица, 21) корално острво, 22) санкција, 23) знак, 24) бактерија, 25) једно чуло, 26) хемијски знак за мазуријум, 28 домаћа животиња, 30) врста кафе, 31) отпадак од дрвета, 35) скраћеница за „вршилац дужности“, 36) музичка нота.

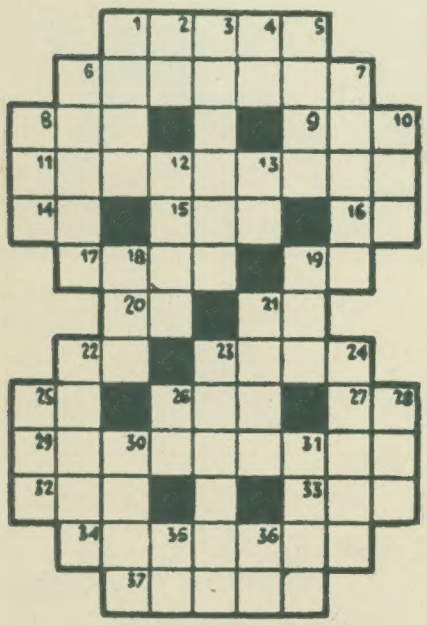

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Пап, 4) ему, 7) Виктор Иго, 10) око, 11) шор, 12) да, 13) сат, 15) ви, 16) Асам, 18) увоз, 20 ове, 21) нар, 22) анкер, 25) Арл, 27) оро, 29) Кох, 31) боровница, 34) ан, 35) као, 36) кј, 37) липа, 39, стан, 41) ано, 42) пре.

Усправно: 1) Пикасо, 2) ако, 3) пт, 4) ер, 5) миш, 6) уговор, 7) вода 8) оба, 9) ориз, 13) смена, 14) тунел, 17) Ава, 19) Вар, 23) крава, 24) Кронин, 26) „Коцкар“, 27) обала, 28) ор, 29) ки, 30) Хајне, 32) ока, 33) нос, 38) По, 40) тп.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић. Технички уредник Владимир Горбунов, Београд, Македонска 29. ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. ● Текући рачун број 608-1-82-1.

● Поштански фах 124. ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара

● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

МАЛА ПОШТА

ЈОШ НОВИЈИ ЕКСЕР

Друже уредниче,

прочитао сам у „Забавнику“ да је у Шведској направљена нова врста ексера и да су много бољи од оних обичних. Ја вам предлажем један, можда још бољи ексер. Он такође треба да има цевчицу која се утера у даску па се онда у њу закива главни ексер који скреће кроз рупу цевчице у саму даску тако да

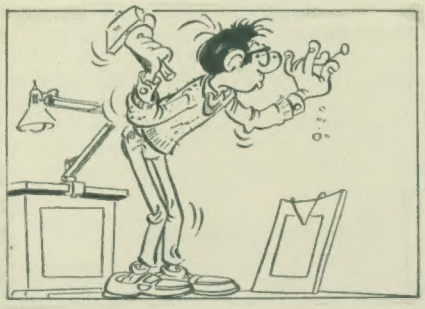

држи много чвршће. Ново је разрез од врха цевчице до рупе кроз коју налази главни ексер. Зашто? Зато што се може закивати и ексер који је дебљи од цевчице јер се она шири пошто је разрезена.

Шта мислите о томе?

Бранко Берић
Београд

Питајте стручњаке. Они ће најбоље оценити вредност ваше идеје.

ЈОГИ, ПЛИВАЊЕ, ЏУДО...

Драги Забавниче,

имам тринаест година и желела бих да тренирам атлетику. Али не знам где се налази школа атлетике и како да се упишем.

Даница Остојић,
Крњача

Примили смо доста писама у којима се наши читаоци интересују за школе атлетике, пливања, за књиге о џудоу, јоги вежбама, стоном тенису итд. Писали су нам Елена, Нада К, Јелица, С. М. Миша, Владимир Наглић, Радован Малетин. . .

Одговорићемо свима заједно. У свом граду потражите неко од већих спортских друштава. Најлакше ћете их наћи ако нађете њихов стадион. Обавестиће вас како ћете почети да се бавите спортом. За све књиге и приручнике о разним спортовима пишите „Спортској књизи“, Београд, Македонска 19.

КАКО НАПРАВИТИ ЈЕДРИЛИЦУ

Драга редакцијо,

већ неколико година летујемо као извидници. Желели бисмо да направимо једрилицу и да идућег лета научимо да једримо на мору. Зато вас молимо да нам пошаљете планове неке једрилице дуге 3 до 4 метра, или да нас обавестите ко нам те планове може дати.

Група извиђача
Ниш

Најбоље је да пишете Савезу клубова технике Србије, Београд, Филипа Филиповића 83. Они ће вам сигурно изаћи у сусрет. На овај начин одговарамо и Андрији Пушићу, који је тражио сличне планове.

ПИСЦИ ФАНТАСТИЧНИХ ПРИЧА

Уредништву „Забавника“,

Шаљем вам своју најновију научно-фантастичну причу „Укротити невидљивог убицу — спасти човечанство“, са жељом да је објавите. Да ли сте заинтересовани да вам их шаљем и убудуће?

Бранимир Перић,

Фантастичну причу послали су нам и Бранко Милошевић и Зоран Пенцић, а Љуба из Београда се такође интересује да ли ћемо их примати и објављивати. Примаћемо их и објављивати ако су добре и ако нису — преписане.

ФАНТАСТИЧНИ ZOO

ПАТКА

ПИЛЕ

Драги Забавниче,

шаљем вам своје прилоге за рубрику „Фантастични зоо“. Ако су добри ви их објавите. Покушала сам да од фена за косу нацртам патку. Од центрифугалног цеђача испало је једно несташно пиле.

Много поздрава

Жана Китановић,
Косовска Митровица

Ваши цртежи су необично успели. Објављујемо их и молимо вас да пошаљете адресу како бисмо вам уручили хонорар који сте заиста заслужили. Објавићемо и друге цртеже који су нам стигли.

WALT DISNEY

МИКИ

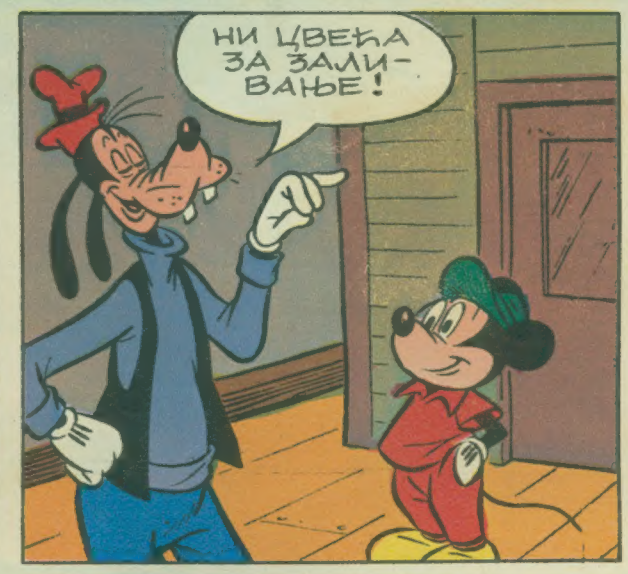

© 1968
Walt Disney Productions
World Rights Reserved